

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

Збройні Сили України -
основа безпеки та розвитку держави

ЗМІСТ

- 4 Міцне військо – неподільна Україна
- 6 Курсанти-атовці: за крок до офіцерських зірок
- 12 Непоступливий Еміль
- 22 Нагорода – підвищення у званні достроково
- 24 Якісна підготовка майбутніх офіцерів здійснюється у тісній інтеграції з науковою діяльністю
- 27 Вишкіл за допомогою канадських інструкторів

- 28 Із Києва – з нагородою та визнанням

- 30 Позивний не прижився, усім вистачило мого прізвища – Безсмертна!

- 38 Пісні з вірою у Перемогу

ОФІЦЕР
УКРАЇНИ

Журнал Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного

Редактор
Ігор МАХНО
Редакційна
колегія:
Павло ТКАЧУК
Юрій ГУСАР
Іван КРИВИЙ
Ігор
МОСЕЙЧЕНКО

Редакція залишає
за собою право
використовувати,
редагувати та
скорочувати
матеріали.
Листи, рукописи,
фотоматеріали не
рецензуються і не
повертаються.

zareestrovano в
Міністерстві
юстиції України.
Свідоцтво
про державну
реєстрацію:
серія
КВ № 17548-
6398Р
від
17.03.2011 року

E-mail: asvpress@gmail.com
Інтернет: <http://www.asv.gov.ua>
Віддруковано
в друкарні
Національної
академії
сухопутних
військ
імені гетьмана
Петра
Сагайдачного

Обсяг – 10,5 друк.
арк.
Замовлення
№ 98
від
24. 11. 17
Наклад –
500 прим.

Честь. Україна. Відвага.

Aut vincere, aut mori.

Scientia vinces.

Docendo discimus

Дизайн та
верстка:
Ірина
ШАПОВАЛОВА

Думка редакції не
завжди збігається
з
думкою авторів.
Відповідальність
за
достовірність
інформації несуть
автори.

Листування з
читачами – лише
на
сторінках
журналу.

При використанні
матеріалів
посилання
на журнал
обов'язкове.
Журнал

Адреса редакції:
79012, м. Львів,
вул. Героїв
Майдану, 32

Начальник Національної академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло ТКАЧУК

Дорогі грузі!

26-ту річницю Збройних Сил України ми зустрічаємо на хвилі змін, які відбуваються в Українському війську. У структурі армії створюються нові бойові бригади, організовано надійне забезпечення озброєнням та амуніцією, впроваджуються зміни у системі харчування, будуються військові об'єкти, покращується соціальний захист воїнів.

Українська армія різко і остаточно пориває з радянським минулим, у стандартах своєї діяльності, крок за кроком наближаючись до передових стандартів НАТО. Наше військо відкидає радянську ідеологію, яка ще досі його пронизує. Нині наша армія створює вже власну ідентичність, яка базується на українській історії та її героїчних постатях.

На фронтах українсько-російської війни підготовлені та сповнені патріотичним духом Збройні Сили дають гідну відсіч агресору. Наша армія міцна вмотивованими воїнами, які готові здобувати перемоги для своєї країни. У лавах нашого війська тисячі офіцерів-випускників Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. У когорті героїв-захисників – військовослужбовці нашого військового навчального закладу та його структурних підрозділів, які брали участь в АТО, а після повернення із зони бойових дій передають досвід майбутнім воїнам.

Постаті наших героїв є фундаментом непоступливості українського війська, цілеспрямованості на здобуття перемоги. Їхня жертвовність є прикладом для української молоді, рівняється на героїв, саме завдяки їм вона обирає престижну і шановану професію захисника Батьківщини.

Сьогодні Національна академія сухопутних військ та її структурні підрозділи – Військовий коледж сержантського складу та 184-ий Навчальний центр – є потужною кузницею кадрів Українського війська. Міжнародний центр миротворчості та безпеки, який теж у структурі Національної академії, став одним із центрів міжнародної військової дипломатії України. Завдяки нашим міжнародним партнерам відбувається посилення бойової міцності усієї нашої армії.

Результат праці щодо творення нового Українського війська залежить від кожного з нас. Відповідальність та відданість у службі кожного воїна – є надважливими елементами в оновленні та зміцненні наших Збройних Сил.

Тож, гартуючись, ми наближаємо нашу Перемогу.

З Днем Збройних Сил України!

Слава Україні!

Міцне військо – неподільна Україна

Igor MAHNO

Чергову річницю Збройних Сил України ми відзначаємо, на жаль, в умовах війни. Війни неоголошеної, гібридної, війни, яка вже три з половиною роки забирає людські життя. Чи могла миролюбна Україна з початком проголошення своєї незалежності передбачити, що смерть і нещастя прийдуть на її землю? Безперечно, ні! Тим більше, що українці продемонстрували світу своє прагнення мирного співіснування з усіма народами, відмовившись від ядерної зброї та розпочавши поступове скорочення кількості війська.

Після розпаду Радянського Союзу, Українське військо було чи не найпотужнішим у Європі: лише особового складу налічувалося близько одного мільйона. Під юрисдикцію України також відійшли понад двадцять тисяч танків та бойових бронемашин, півтори тисячі літаків. У це важко нині повірити, але на території України дислокувалися чотирнадцять мотострілецьких, чотири танкових та три артилерійських дивізії, вісім артбригад, три повітряних армії. А додайте сюди ядерний арсенал: понад тисячу двісті боєголовок міжконтинентальних балістичних ракет та дві з половиною тисячі одиниць тактичної ядерної зброї...

Відтак з початком дев'яностих розпочався процес реформування війська, який практично зводився до скорочення як чисельності особового складу, так і різних видів озброєння та техніки. Та вже на початок червня 1996 року Україна зробила свідомий крок і повністю завершила складний процес ядерного роззброєння.

У подальшому, аж до анексії Росією Криму та початку війни на Донбасі, вищим керівництвом держави було затверджено три державні програми реформування і розвитку наших Збройних Сил. Усі вони передбачали створення мобільної, добре оснащеної контрактної армії, здатної реагувати на локальні конфлікти. Та жодна з них не припускала, що агресором може стати Російська Федерація. Так, згідно з першою програмою, затвердженою 2002 року, формування контрактної армії повинно було завершитися 2015 року. А відповідно до нової держпрограми 2005 року, ці терміни були зміщені на кінець 2011 року. Однак відредаговану програму так і не вдалося довести до логічного завершення, і її виконання призупинили 2009 року через брак фінансування. Наприкінці 2012 року РНБО затвердила нову Концепцію реформування та розвитку ЗСУ до 2017 року.

Відтак з 2014 року в Україні скасовувався призов на строкову військову службу, що дозволяло заявити про перехід на повністю контрактний принцип комплектування війська. Однак, у травні 2014 року, з початком російської інтервенції і втратою Криму, призов на строкову військову службу був відновлений, а процес реформування ЗСУ зупинено.

Словом, усі реформи у Збройних Силах України були спрямовані на скорочення чисельності військових частин та обрізання бюджету. Але особливо згубною була ця діяльність за часів президентства Януковича, коли до керівництва оборонного відомства у 2012-2014 роках були залучені агенти Росії – Саламатін та Лебедев, які спричинили до того, що на початок війни у боєготовності перебувало близько 6 000 військовослужбовців при загальній чисельності 40 000.

Нинішнє керівництво держави оперативнo переглянуло своє ставлення до Української армії і фактично з попелу відродило військо, яке дає гідну відсіч ворогу! Згідно з міжнародним рейтингом Global Firepower Україна сьогодні посідає 30 місце у світі за рівнем військової могутності (Росія друга у цьому рейтингу), а серед європейських країн за усіма показниками наша держава знаходиться на 8 місці. При цьому, Збройні Сили України єдині в Європі і одні з небагатьох у світі, хто веде сухопутну війну.

Не потрібно доводити, що основний тягар відповідальності за збройний захист нашої землі від східного агресора та озброєних і підготовлених ним бандитських груп, що ховаються під різноманітними сепаратистськими прапорами, припадає саме на частини та підрозділи Сухопутних військ. І вони повинні бути укомплектовані кваліфікованими кадрами, передусім первинної офіцерської ланки.

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного – провідний вищий військовий навчальний заклад Міністерства оборони України здійснює підготовку офіцерських кадрів для танкових, механізованих, артилерійських, ракетних, інженерних підрозділів, а також фахівців по роботі з особовим складом та музичного мистецтва.

Як зазначив начальник Академії генерал-лейтенант Павло Ткачук, це сталося передусім завдяки поєднанню традиції вітчизняної школи із досягненнями у підготовці офіцерських кадрів військово-навчальних закладів провідних країн світу, збереженню та розвитку навчально-матеріальної бази, підбору кращих науково-педагогічних кадрів, бажанню мати в Україні військовий навчальний заклад, який би відповідав світовим стандартам.

Підготовку майбутніх офіцерів здійснює Національна академія сухопутних військ – органічна складова Збройних Сил, потужна кузня вишколу українського офіцера! У непрості часи нищення Українського війська керівництво навчального закладу спочатку домоглося його збереження саме у Львові, а згодом на його базі створило видовий військовий навчальний заклад Сухопутних військ Збройних Сил України!

У складний період проведення Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, в Академії сухопутних військ три роки поспіль відбуваються позачергові випуски. Більшість із понад півтори сотні випускників Національної академії сухопутних військ 2017 року поповнили лави Сухопутних військ Збройних Сил України, решта – продовжує службу в підрозділах безпосереднього підпорядкування Міністерству оборони та Генеральному штабу Збройних Сил України, Десантно-штурмових військах, у Повітряних Силах та Військово-Морських Силах Збройних Сил України.

Курсанти навчаються на чотирьох факультетах за десятьма спеціальностями. Упродовж чотирьох – п'яти років досвідчені науково-педагогічні працівники, – а це не лише дві сотні докторів та кандидатів наук, але й генерали та офіцери, які безпосередньо брали участь у бойових діях та миротворчих місіях, на сучасній навчально-матеріальній базі готують майбутніх командирів для механізованих, танкових, артилерійських та ракетних підрозділів, фахівців з артилерійської розвідки, офіцерів-вихователів, культурологів, військових диригентів, офіцерів тактичної ланки для інженерних військ Збройних Сил та інших військових формувань України.

В Академії постійно удосконалюється потужна навчально-матеріальна база. Її основними елементами виступають зразки найсучаснішого озброєння та військової техніки, спеціалізовані навчально-тренувальні комплекси, навчальні лабораторії, аудиторії, спеціалізовані класи, польова навчальна база. Під час навчання використовуються сучасні тренажери, на яких за допомогою комп'ютерних технологій імітується обстановка, максимально наближена до бойової. На кафедрах встановлено понад 200 одиничних та комплексних зразків тренажерного обладнання, а більше 500 зразків озброєння і військової техніки забезпечують якісний вишкіл курсантів у Міжнародному центрі миротворчості та безпеки.

Саме в МЦМБ за останні роки відновлено та створено такі важливі елементи польової навчально-матеріальної бази, як: вогневе містечко танків та

БМП, танкодром і автодром, комплекси підготовки фахівців ракетних військ і артилерії та водолазної підготовки, навчальні поля інженерної підготовки, РХБ захисту, стежки розвідника, повітрянодесантний комплекс, тактичні поля та військові містечка. А навчально-тренувальний комплекс психологічної підготовки, який формує психологічну стійкість і готовність курсантів до подолання психотравмуючих чинників бою, виховує лідерські якості та вдосконалює методичні навички організації психологічної підготовки. Цей комплекс не лише отримав надвисоку оцінку вищого керівництва оборонного відомства, але й визнано таким, який потрібно обов'язково впроваджувати у війська.

– Ми й надалі нарощуватимемо зусилля щодо професійного вишколу та виховання курсантів, формування в них необхідних морально-бойових і лідерських якостей, – говорить генерал-лейтенант Павло Ткачук. **– Молоді офіцери – випускники вишу – приходитимуть у війська всебічно підготовленими для виконання службових обов'язків за посадою. Їх вирізнятиме патріотизм, самовідданість, мужність і стійкість, безкомпромісність по відношенню до ворога і бажання битися за щонайменший клаптик української землі. Саме ці якості вирізняють вихованця Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного!**

Курсанти-атовці: за крок до офіцерського звання

Наступний 2018-й – рік особливий. Вперше погони лейтенантів одягнуть ті, хто розпочинав свій військовий шлях у зоні бойових дій. Загартовані вогнем, об'єднані бойовим братством та жагою до Перемоги, протягом чотирьох років хлопці опановували військовий фох, аби повернутись до своїх побратимів і разом з ними відстоювати цілісність України – аж до остаточної Перемоги!

Майор Денис Латишев разом зі своїми вихованцями під час міжнародних навчань «Репід-Трейдент 2017»

Ігор МАХНО

Вступну кампанію 2014-го не забути: саме влітку того року започаткували прийом до нашого видового навчального закладу військовослужбовців із зони проведення Антитерористичної операції. Прізвища курсантів-атовців одразу стали на слуху, а вони самі вирізнялися з-поміж інших вступників не лише одностроєм та тільниками. Їх видавала постава, міцна, негнучка, а в діях відчувалася рішучість та впевненість.

Відтоді пройшло три з лишнім років. Нині лише кілька місяців відділяють перших курсантів-атовців від присвоєння їм офіцерського звання. та відбуття у війська. Не виключено, що саме у зону збройного протистояння на Донбас.

Як стверджує начальник навчального курсу факультету бойового застосування військ майор Денис Латишев, його вихованці будуть гідними офіцерами. І марять вони, аби розпочати офіцерську службу саме у тих військових частинах, які власне і відряджали їх на навчання до Академії. Для Юрія Горбатюка та Євгена Пашкевича – це 95-та окрема аеромобільна бригада, для Івана Голубки та Віталія Карнауха – 8-й полк спеціального призначення, а для Андрія Пеца – 80-та окрема аеромобільна бригада. Поінформований, що в цих колективах з не меншим

бажанням очікують на прибуття побратимів, правда, тепер уже в іншій іпостасі. Там знають, що як і раніше, офіцери воюватимуть вміло та мужньо.

– За роки навчання ця «п'ятірка» довела, що професію обирала свідомо. Ніхто із юнаків жодного разу не засумнівався у виборі. Свою спеціальність опановують прискіпливо та наполегливо, – розповідає Денис Юрійович. – А це свідчить про те, що 2014-го на навчання до Академії були відряджені дійсно найкращі із військовиків, передусім ті, хто в умовах війни виявив лідерські якості, виявив командирські здібності. Я знаю, про що говорю, адже спілкуюся з офіцерами із військ, з тими, хто бачив моїх нинішніх вихованців у «справі» на полі бою, під час виконання найвідповідальніших бойових завдань. Відгуки про них лише

**Відмінники навчання
Богдан Капчатюв,
Сергій Лісовенко та
Олександр Назаров
разом із командиром
Денисом Латишевим
(другий зліва)**

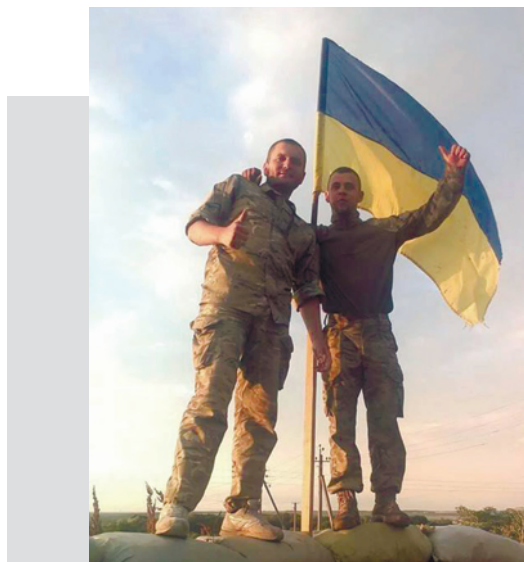
Як стверджує начальник навчального курсу факультету бойового застосування військ майор Денис Латишев, його вихованці будуть гідними офіцерами. І марять вони, аби розпочати офіцерську службу саме у тих військових частинах, які власне і відряджали їх на навчання до Академії. Для Юрія Горбатюка та Євгена Пашкевича – це 95-та окрема аеромобільна бригада, для Івана Голубки та Віталія Карнаука – 8-ий полк спеціального призначення, а для Андрія Пеца – 80-та окрема аеромобільна бригада. Поінформований, що в цих колективах з неменшим бажанням очікують на прибуття побратимів, правда, тепер уже в іншій іпостасі. Там знають, що як і раніше, офіцери воюватимуть вміло та мужньо.

позитивні. І піддавати їх сумніву зайве! Адже багатьох командирів добре знаю особисто. Скажімо, у підпорядкуванні мого випускника 2013 року лицаря ордену Богдана Хмельницького старшого лейтенанта Євгена Гончара був курсант Юрій Горбатюк.

До речі, саме Гончар розповів про ставлення Горбатюка щодо опанування професією снайпера. Юнак, наче губка, всмоктував усі ази та тонкощі цієї відповідальної бойової спеціальності, переймав досвід досвідчених снайперів щодо пошуку ворога, маскування, ведення прицільного вогню тощо. Не менш схвальні слова звучали й на адресу Івана Голубки, який виявив мужність і стійкість в бою, коли зазнав важкого поранення наш випускник а нині Герой України майор Олександр Петраківський.

Курсовий офіцер добре пам'ятає мить, коли вперше побачив своїх атовців у загальному строю першокурсників. Не приховує, відчув тоді гордість за те, що у його підпорядкуванні підлеглі, які пройшли через горнило війни. А ось пишатися ними став згодом, коли переконався, що юнаки жодним чином не виділяють себе з-поміж інших курсантів, не хизуються, що воювали.

– У стосунках з однокурсниками у них з перших днів не було ані йоти зверхності. Своїми діями, вчинками вони щоразу підкреслювали: ми такі ж, як усі. При потребі завжди допомагали товаришам у будь-яких справах, але передусім при вивченні військових дисциплін, особливо під час польових тренувань. Викладачі розповідали, що такі заняття проходили на єдиному подиху, – ді-

**Молодший сержант
Іван ГОЛУБКА
лицар ордену "За мужність"
III ступеня**

Коли настав час Іван (на світлині справа), пішов служити: строкову проходив у військових частинах під Житомиром і у Хмельницькому. Воював і в зоні АТО у Краматорську, Слов'янську, Щасті, Луганську, Довгенькому та Красному Лимані... Зрештою, всіх населених пунктів не перелічити.

У Польщі прапороносна група роти почесної варти Національної академії сухопутних військ на чолі з майором Денисом Латишевим під час святкування Дня Війська Польського

литься курсовий офіцер. – І мені було надзвичайно приємно чути такі слова. Пишався, що очолюю такий дружній колектив. А ще, я ніколи й нікому з них не робив жодних поблажок. Можливо, ще й тому, що знав: можуть образитися.

А от у чому у перші півроку навчання майор Латишев дещо сумнівався, – він, до речі, 2005 року закінчив наш виш, а 2011 року, після служби в 24-й окремій механізованій бригаді, повернувся в Академію, – так це в якісному засвоєнні атовцями окремих предметів викладання. Адже школу вони закінчили, як кажуть, не вчора. А час, на жаль, має властивість негативно позначатися на сприйнятті навчального матеріалу, особливо точних наук.

Приміром, не важко було підрахувати, скільки років на момент вступу до Академії відділяло двадцятивосьмирічного Андрія Пеця від часу завершення навчання у середньо-освітній школі. А математика та фізика, погодьтеся, не гуманітарні предмети, прогалини в яких можна надолужити, прочитавши ту чи іншу літературу. Тут потрібна наполегливість, бажання не лише, скажімо так, освіжити шкільний матеріал з вище перелічених предметів, а щоденна робота над відпрацюванням певного алгоритму щодо відновлення та засвоєння складних формул та теорем. Власне Андрій здолав цей бар'єр і нині має всі шанси отримати диплом з відзнакою. Відмінні та хороші оцінки будуть в атестаті і у його побратимів.

– Схвальними були відгуки про юнаків і після завершення ними стажування у військах. А це свідчить про їхній вдумливий підхід щодо набуття знань, навичок та умінь, – продовжує розповідь про підлеглих майор Латишев. – Ми також при першій слушній нагоді довіряємо їм найвідповідальніші ділянки роботи. Скажімо, Андрій Пец минулого року виконував обов'язки командира взводу під час первинної військової підготовки у першокурсників. Він також залучався до ротних тактичних навчань, де зарекомендував себе вправним штабістом.

Дійсно, «гібридна» війна дала багато уроків. Один із них полягає в тому, щоб до вишколу офіцерів в Академії підходити надзвичайно відповідально, з урахуванням набутого бойового досвіду, який повинен і мінімізувати наші втрати під час проведення Антитерористичної операції. Немає жодних сумнівів, що на відміну від противника, ми врешті-решт навчилися берегти та дбати про наших військовослужбовців, і більше не платимо їхнім життям за прорахунки та помилки в організації протистояння ворогу. І заслуга в цьому передусім командирів первинної ланки, які вправно та чітко керують своїми колективами, не бояться брати відповідальність за свої рішення.

– Знаєте, я добре пам'ятаю, як мій однокурсник на одному із перших польових виходів заняття з відпрацювання чергової теми з тактичної підготовки назвав «грою на свіжому повітрі», – пригадує події майже трирічної давнини Андрій Пец. – Наш викладач тоді погодився з ним. Ось тільки додав, що ці «ігри» далеко не дитячі, а навпаки дорослі і саме від чітких дій залежить не лише життя солдата на полі бою, а й перемога в бою. Це власне щоразу і доводить нинішнє протистояння агресору на Сході.

Молодший сержант Андрій ПЕЦ, лицар ордена "За мужність" III ступеня

Термін служби Андрія у війську на початку війни складав майже десять років. Строкову проходив на 159-ій базі пунктів управлінь, потім були роки у 169-му навчальному центрі «Десна», 80-ій ОДШБр. А на Донбас, де спалахнула війна, десантник Андрій Пец відбув у березні 2014 року, брав участь у боях за Слов'янськ та ряд населених пунктів Луганської та Донецької областей.

304 випускники Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного за мужність і героїзм, виявлені у зоні проведення Антитерористичної операції, відзначені державними нагородами. Дев'ятеро випускників Національної академії удостоєні звання Героя України (троє з яких посмертно).

У 2017 році звання Героя України присвоєно двом випускникам факультету бойового застосування військ Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного – випуску 2014 року капітану Андрієві Кизилу та випуску 2016 року лейтенанту Василеві Тарасюку.

Наймолодший Герой України 23-річний лейтенант Василь ТАРАСЮК, мужній оборонець Авдіївської промзони – однієї із найгарячіших точок на теперішній лінії зіткнення, отримує Зірку Героя з рук Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Петра Порошенка

Герой України майор Володимир ГРИНЮК під час виступу на урочистому засіданні Верховної Ради України з нагоди 70-ї річниці Перемоги над нацизмом в Європі

Герою України, майору Андрію КИЗИЛУ присвячено...

Комбату наказали того дня
Узяти висоту та пристрілятися
Загинути там можна на горі
Але раніше мусить він піднятися..
І підкорилася ворожа висота
Упевнені були усі солдати:
У нас завжди в житті є свій рубіж,
Який повинен кожен з нас узяти.
А раптом на шляху ми померемо:
Вогнем накриють смертоносні доти,
Нехай могилою нам стануть ті висоти,
Які в бою ми мужньо беремо.

Михайло Львов

Герой України старший лейтенант Василь БОЖОК вітає випускників 2017 року

Герой України майор Олександр ПЕТРАКІВСЬКИЙ 20 липня 2014 року очолювана ним група, потрапила у засідку під селищем Щастя. Під час бою дістав важке поранення в голову, проте продовжував керувати діями групи, виносив поранених у безпечне місце, що дало змогу передислокуватись нашим підрозділам.

Герою України лейтенанту Микиті ЯРОВОМУ
присвячено...

Початок зими. Світлодарська дуга.
Поле стоптала солдатська нога.
Бій відступив. Падає сніг.
Від кулі ворога хлопець поліг.
Той командир, який не злякався,
Той, який з ротою разом піднявся.
Ворог під натиском вже відступав,
Та тут серед бою крик пролунав.

Як то, загинути тут на війні,
Раптом згоріти в пекельнім вогні?
Спогад залишити, ніби рубець,
Бодем торкнутися палих сердець?
Кров'ю стікає сьогодні Донбас,
Перемогти закликає нас час.
Ми співчуваєм Героя батькам
Ми помстимося, друже «Шайтан».

Курсант Влад Колієвський

Герой України старший лейтенант
Євген ЗЕЛЕНСЬКИЙ до останнього прикривав
бійців, даючи їм можливість перегрупуватися.
У результаті спецпризначенці відбили напад,
солдати вижили, а їхній командир – 23-річний
старший лейтенант отримав поранення, несумісні
з життям.

Герой України
майор
Олександр ПОРХУН
у зоні проведення
АТО

Герой України
капітан
Валерій
ЧИВІНЕЄВ
після
нагородження

Меморіал Героїв, де встановлена Колона Слави на честь
вшанування випускників Національної Академії сухо-
путних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, які
віддали життя за Україну, та тих, хто нині продовжує
боронити Незалежність нашої держави

Непоступливий Еміль

Ворожі обстріли завдавали чимало горя, забираючи найцінніше — людські життя. Російські окупанти не жаліли ані старих, ані дітей. Тож виявлення розташування мінометної обслуги противника було чимось більшим за чергове завдання. Щоб здобути таку інформацію, потрібно не лише досконало знати мову ворога, а й мати неабиякий акторський талант і психологічну витримку. Його впевненість переконувала, а стати «своїм» серед чужих допомогла заздалегідь обдуманна легенда. І дуже скоро українські розвідники знали точні координати ворожих мінометників...

Тетяна ЗАРІЦЬКА

Стати військовим Еміль Ішкулов мріяв з дитинства. 2009 року закінчив Інститут сухопутних військ Національного університету «Львівська політехніка» за спеціальністю «Бойове застосування та управління діями аеромобільних підрозділів». Був призначений на посаду командира парашутно-десантного взводу 25-ої окремої Дніпропетровської повітрянодесантної бригади.

Час від часу таких ризикованих зустрічей з бойовиками на війні просто не уникнути. Особливо розвідникам, які діють у ворожих тилах. У таких випадках головне — не запанікувати, витримати психологічне навантаження. Адже чимало завдань у зоні проведення Антитерористичної операції виконуються не лише зі зброєю.

Це неписане правило заступник командира парашутно-десантного батальйону 25-ої окремої Дніпропетровської повітряно-десантної бригади майор Еміль Ішкулов за своїх ще на початку війни з російським агресором. Тоді, кривавого 2014 року, він разом із своїми побратимами-десантниками неодноразово брав участь у складних і небезпечних операціях. І саме тоді до молодого офіцера прийшло розуміння сенсу «гібридної» війни, коли для досягнення мети застосовуються всі можливі й неможливі засоби.

Стати військовим Еміль Ішкулов мріяв з дитинства. 2009 року закінчив Інститут сухопутних військ Національного університету «Львівська політехніка» за спеціальністю «Бойове застосування та управління діями аеромобільних підрозділів». Був призначений на посаду командира парашутно-десантного взводу 25-ої окремої Дніпропетровської повітрянодесантної бригади.

Він — гарний та трохи сором'язливий молодий чоловік. Його очі вражають... Не за віком серйозні вони випромінюють силу і ніжність, біль пережитого і рішучість. У нього погляд воїна, який знає, що таке справжня війна... Ім'я Еміль походить від латинського слова «aemulus», що в перекладі означає «непоступливий». Утім, у характері офіцера поєдналися неабияка мудрість, завзятість, воля та величезна доброта.

...Позиції Збройних Сил України ворог атакував з усіх видів озброєння, яке щедро поставляли із сусідньої держави через неконтрольовану ділянку кордону, зокрема, під виглядом гуманітарної допомоги.

Припинити перекидання зброї й техніки, перекрити шлях в Україну «защитникам русского міру» та «ДНР» можливо було, лише взявши під контроль державний кордон. На жаль, доступу до важливих висот Донецького кряжу та основних доріг Донбасу українські воїни тоді не мали. Тож командування вирішило захопити стратегічно важливу висоту — Савур-Могила. Це дозволило б контролювати весь коридор південніше російського кордону.

Напередодні загоны українських військовослужбовців неодноразово штурмували курган. Але ці спроби не були вдалим... Саме тоді, на початку серпня 2014-го, старший лейтенант Еміль Ішкулов разом із бригадними побратимами, військовослужбовцями 51-ї та 72-ї окремих механізованих бригад, а також бійцями добровольчих загонів отримали завдання вкотре йти на штурм.

— Моему тодішньому командирі батальйону Євгенові Мойсюку та відомому Герою України генерал-майору Ігореві Гордійчуку («Сумраку») знадобилася не одна година, аби скласти дієвий та ефективний план, — пригадає заступник командира парашутно-десантного батальйону майор Еміль Ішкулов. — І ось нарешті штурм...

Для проведення операції комбат відібрав лише добровольців, розподіливши їх на два загоны. Бійці добре розуміли, що це може бути «квиток в один кінець»... Перебіг подій

нагадував голлівудський блокбастер. Український спецпідрозділ мав піднятися до вершини кургану. Зрозумівши наміри наших вояків, ворог ооскаженів. Ні на мить не вщухали мінометні обстріли, місцевість навкруги затягнув ідкий дим... Усім здавалося, ніби тут відчинилися ворота пекла. Українські підрозділи зазнавали втрат, але про відступ годі було й думати.

За рішучі дії та мудре керівництво під час проведення антитерористичної операції майор Еміль Ішкулов нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня, нагрудним знаком «За військову доблесть», медалями «Захисник Вітчизни» та «За військову службу Україні», а також орденом «Народний Герой України».

Під прикриттям танків наші штурмові загони вперто наближалися до мети. Найважчий бій зав'язався біля верхівки Савур-Могили. Бойовики закидали наших бійців гранатами. Знову з'явилися загиблі й поранені... Моральний дух воїнів потребував постійної підтримки, адже нерішучість хоча б одного могла призвести до загибелі всього підрозділу. Бойовий дух підтримував командир батальйону Євген Мойсюк. Він віддавав чіткі та розумні накази.

— Тримайтеся, хлопці, такого шансу може більше не бути, — говорив рацією. — Треба їх дотиснути!

І бійці пішли. Снайпери та мінометники, змінивши позиції, не давали ворогу змоги застосувати стрілецьку зброю. Танкісти щедро посипали ворожі позиції снарядами, прокладаючи піхоті шлях до висоти. І ось нарешті — висота наша.

Недобитки ворожих загонів сповзали південними схилами кургану. Наші бійці не наздоганяли їх, аби не втягнутися в складніший бій. Тим паче, що місцевість, якою відходили бандити, інтенсивно прострілювали підрозділи російської регулярної армії та незаконні бандформування.

Щойно зайняли висоту, як потрапили під шалений обстріл із «Градів». Вночі гатила артилерія. Вочевидь, для ворога ці позиції мали важливе значення. На жаль, сховатися від шквалу вогню було досить складно. Адже російські «шахтарі» залишили після себе лише невеликі окопи метрової глибини. Про надійні укріплення годі й говорити. Але, дякувати Богу, ніхто не постраждав. На ранок стомлені, проте задоволені виконаним завданням, воїни вирушили далі...

— Бої не припинялися, всі добре розуміли, що війна швидко не закінчиться, — пригадує Еміль Ішкулов. — Загиблі, поранені, полонені, жертви серед мирного населення... На жаль, цього не уникали. Та іншого виходу, як вчитися добре воювати, у нас не було. Адже ми мали захищати свій народ!

Можливість вкотре продемонструвати свої професійні здібності молодий офіцер отримав незабаром, коли йому доручили командувати підрозділом розвідників. Підлеглі — усі, як один, добре підготовлені, а головне — рішуче налаштовані бійці, готові заради перемоги на будь-які ризиковані дії. Саме так — тепло і з гордістю — розповідає Еміль про бойових побратимів.

Артилерія та міномети терористів не припиняли обстрілів. Ця погань, зайнявши дуже вигідну позицію, завдавала значних втрат підрозділам Збройних Сил України та мирному населенню. Найстрашніше, що від ворожих обстрілів гинули діти...

— Ми не могли байдуже спостерігати за цим, — говорить офіцер. — Після кожного такого обстрілу починали тремтіти руки, серце неначе зупинялося. У мене досі перед очима розтрощені домівки, заплакані очі маленьких діточок...

Нарешті розвідники Емілія Ішкулова отримали інформацію про можливе розташування мінометної обслуги, яка надсилала смерть нашим бійцям та цивільним мешканцям. З'ясувалося, що гатять із глибокого тилу незаконних бандформувань. Змінивши військову форму на напівцивільний пошарпаний одяг, схожий на той, у якому воювала «армія» псевдореспубліки, вийшли в рейд. Заздалегідь приготували легенду. Вони, мовляв, новостворений загін ополченців, який щойно передислокувався в заданий район, усією душею бажають звільнити рідний край від невисисних «укропів».

Пошуки потрібної місцевості тривали декілька діб. Дякувати Богу, розвідникам вдалося без втрат та непоміченими пройти тилами. Бійці не спали ні вдень, ні вночі, метр за метром обстежуючи підконтрольну бандитам територію. І ось одного дня на перехресті двох невеличких вуличок зустрілися з групою озброєних чоловіків.

— Оце так зустріч! Я відразу розставив своїх бійців по позиціях, — пригадує Еміль Ішкулов. — Загін «сепарів» також зайняв позиції і був готовий вступити в бій. Але вогонь ніхто не відкривав. Ми з їхнім очільником, дивлячись один одному в очі оцінюючим поглядом, стояли на відстані витягнутої руки і мовчали. Жоден з нас не виказав ні страху, ні паніки. Тишу, яка немов павутиння обплутала нас, першим порушив я.

**Савур-Могила.
Серпень 2014 рік.**

— Привіт, хлопці! Ви хто такі? Чим тут займаєтеся та хто ваш старший? — впевнено запитав я. Ватажок бандитів, трохи розгубившись, почав відповідати, хто вони і що тут роблять. Потім я чистою російською мовою, без жодного суржика, розповів нашу «легенду». Мовляв, наш героїчний загін ось уже тривалий час вірою і правдою служить на благо молодій республіці. Зараз виконуємо чергове важливе завдання...

Здавалося б, ідентифікувавши один одного, ми мали б розійтися в різні боки. Але я вирішив ризикнути. Ніби з власної цікавості запитав, чи не знають часом вони, де розташований мінометний розрахунок, що так добряче завдав жару «укропам»? І був неабияк здивований, коли відразу отримав відповідь з точними координатами ворожих мінометників... На тому й розійшлися.

Завдяки здобутим даним розвідувальна група під керівництвом Емілія Ішкулова знищила вогневу позицію ворога, врятувавши цим не одне життя бойових побратимів та мирних жителів Донбасу.

Літо втрачених надій...

12 разів у зоні АТО побував офіцер Микола Соболук. У свої двадцять п'ять йому довелося пережити запеклі бої, полон, втрату побратимів. Стриманий та скромний, він не вважає свої заслуги як щось особливе. Захист Вітчизни для нього – справа честі.

Ігор МОСЕЙЧЕНОК,
капітан
Юлія ЛІВІНСЬКА

Навіть зараз, через три роки після того, як закінчив Академію, про Миколу Соболука пам'ятають і викладачі, і його безпосередні командири. Натомість сам офіцер про колишніх педагогів – полковника Сергія Похнатюка, полковника у відставці Євгена Вірка – говорить із неприхованою вдячністю: «Вони навчали нас тому, з чим потім я зіткнувся під час своєї служби. Найбільше ці знання знадобилися у бойовій обстановці. Я на все життя запам'ятав, що запорука успішного бою – це якість управління військами, а вміле керівництво підпорядкованими підрозділами завжди сприяє розгрому противника з найменшими втратами, при цьому перемога досягається у найкоротші терміни».

Полковник у відставці Євген Вірко: «Микола був одним із тих курсантів, які з особливою цікавістю ставилися до вивчення такого предмету як тактика. На жаль, не завжди наші вихованці усвідомлюють, що саме знання цієї військової дисципліни найбільше знадобляться їм у майбутньому. Гадаю, в часі війни вони вже не легковажитимуть. Адже ціна навіть незначної помилки – людське життя».

Село Могіляни, що на Рівненщині, мала батьківщина Миколи. Тут виріс і закінчив середню школу. Обираючи майбутній шлях, зупинився на професії військового. Батьки, Віктор Петрович і Тетяна Миколаївна, радо підтримали рішення сина. Незважаючи на юний вік, він усвідомлював, що офіцерська доля важка і потребує певного самозречення. Звісно, далекого 2010 року 18-річний юнак ще не зовсім розумів увесь глибинний зміст свого вибору.

Щоб стати офіцером, який володіє не тільки необхідним багажем знань та вмінь, але й здатен знайти підхід до кожного зі своїх підлеглих, потрібно пройти жорсткий відбір. Спочатку це іспити під час вступу до військового вишу. Їх Микола склав на «відмінно». А потім розпочалося військово будення, про яке юнак не мав жодної уяви. Але високий рівень самодисципліни та наполегливе і серйозне ставлення до навчання допомогли йому швидко адаптуватися до нового етапу в житті.

Чотири роки навчання промайнули швидко. Розпочалося офіцерське життя, в якому доводилося бути відповідальним не тільки за свої вчинки, але й за дії підлеглих. 17-та окрема танкова бригада стала першим місцем служби лейтенанта Миколи Соболука на посаді командира механізованого взводу. Разом із ним у частину прибули його однокурсники – лейтенанти Гліб Катмаков та Станіслав Ліщинський.

2014-ий став не тільки роком становлення офіцера, але й приніс важкі випробування. З початком анексії Криму, вторгненням російських військ на Донбас, з проголошенням Антитерористичної операції розпочалась бойова біографія Соболука. Він постійно залучався до виконання відповідальних завдань, в ході яких доводилося приймати важливі рішення, чітко та злагоджено діяти зі своїми підлеглими тощо. Все це вимагало від Миколи витримки та рішучості. Були і перші втрати: 20 серпня 2014 року у бою за Іловайськ загинув його товариш Станіслав Ліщинський, якого по смертю нагородили орденом Богдана Хмельницького III-го ступеня.

– Літо 2014-го під Іловайськом видалося надзвичайно важким. Я зі своїм взводом був у резерві керівника АТО, – пригадує співрозмовник. – Одного дня, коли виходили із кільця сепаратистів, а точніше російських бригад, отримав наказ пропустити усіх своїх. Наказ виконав. Та після виходу з котла, а у нас не було ані боеприпасів, ані продовольства, ще близько години спостерігали за подіями. Усі БМП мого підрозділу були знищені, а кілька підлеглих зазнали поранень. На щастя, ніхто не загинув. Я був відверто здивований, що ворог діяв проти нас на БМД (бойова машина десанту). Хоча згодом російські ЗМІ відверто брехали, що операцію проти «укропів» здійснили учорашні шахтарі та ополченці з місцевого населення. І це під шаленими обстрілами «градів» та ствольної артилерії.

Згодом ми почали відходити у напрямку до своїх військ по-пішому. Та знову потрапили під обстріл і величкий уламок гранати з АГС-17 (30-мм автоматичного станкового гранатомета) улучив мені у попереk. Скористався ременем, адже свій індивідуальний пакет віддав пораненому підлеглому, коли зупиняв кровотечу. Хто зна, як би у подальшому розгорталися події, якби місцеві мешканці не повідомили про нас сепаратистам.

А далі був полон, який затягнувся на довгі 4 місяці. Час для Миколи наче зупинився. І думки недобрі не давали спокою. Особливо дошкуляло питання: а чи житиме, чи ні...

– Нас утримували у колишній будівлі СБУ Донеччини, – розповідає офіцер. – Постійні допити, знущання, побиття. Моїх «кураторів» цікавило геть усе: біографія, проходження служби, характер дій мого підрозділу в зоні протистояння. Ставилися до нас зневажливо, годували абияк. Всі особисті речі вилучили. Та першого вересня мені вдалось зателефонувати додому, кілька хвилин поспілкуватись з рідними. Повідомив батькам, що живий, перебуваю у полоні і сподіваюсь на ви-

зволення. І воно таки відбулося 26 грудня 2014-го на розв'язці в Ясинуватій, коли 152 українських полонених обміняли на 225 сепаратистів. Потім нас відвезли до Харкова, а далі літаком доправили до Києва, де на летовищі нас зустрів Президент України.

Після визволення із полону Миколі надали відпустку і він поїхав до родини. Радість від зустрічі не передати. Але почав дошкуляти уламок гранати, що залишився у тілі, і з яким лейтенант проходив майже п'ять місяців. Звернувся до лікарів. Поклали до госпіталю. Оперував його підполковник медичної служби Микола Гейник, який, до речі, усі 4 місяці разом із Миколою перебував у полоні. Вочевидь, не випадково доля знову звела їх!

Після відпустки, лейтенант Соболюк знову повернувся у зону АТО. Згодом він пройшов майже увесь передній край лінії зіткнення. А це: Лисичанськ, Попасна, Северодонецьк, Артемівськ, Бахмут, Старобешеве, Маріуполь. За особисту мужність і відвагу, виявлені у захисті державних інтересів, зміцнення обороноздатності та безпеки України 2016 року його було нагороджено медаллю «Захиснику Вітчизни».

Порядність та старанність Миколи Соболюка відзначає і начальник факультету бойового застосування військ полковник Артур Луцьков. Саме він посприяв, аби цьогоріч колишній його курсант, який набув справжнього бойового досвіду, повернувся до альма-матер і став курсовим офіцером. Однак Микола не полишає спілкування зі своїми колишніми командирами та товаришами по службі, підтримує дружні стосунки із майорами Олександром Косміним, Олександром Вільдєєвим, Володимиром Негрієм та багатьма іншими, з ким об'єднала та загартувала війна.

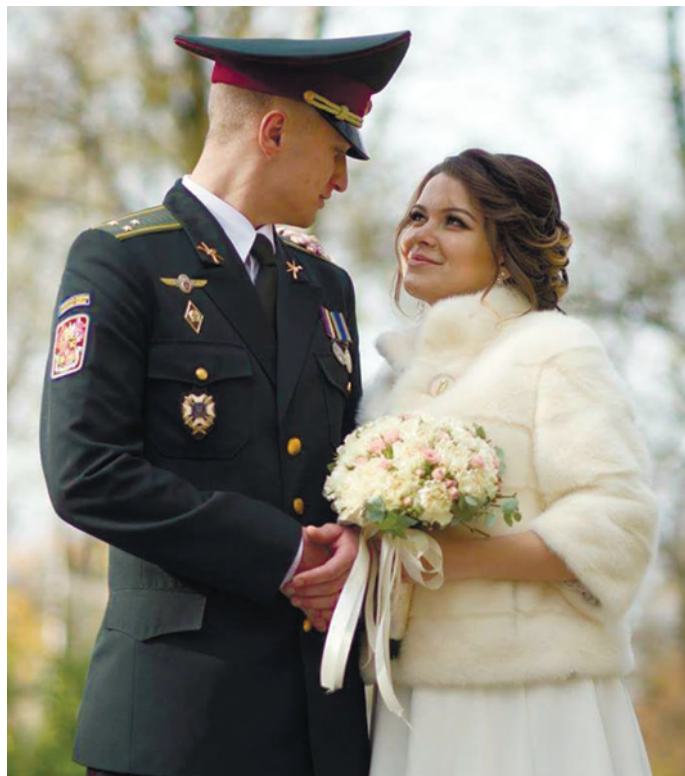
А ось курсант старший сержант Андрій Дудкін знає старшого лейтенанта Микола Соболюка ще з 2014-го. Він розпочинав службу саме під його командуванням, тож і своїм становлен-

ням у війську завдячує саме цьому офіцеру.

– Він строгий, але водночас людяний. Ми завжди могли розраховувати на його підтримку. Радо ділився з нами своїми знаннями та досвідом. Завдяки цьому ми і вижили в АТО, – зазначає курсант.

До речі, службу Андрій розпочав у 92-ій механізованій бригаді, згодом продовжив її у 17-ій танковій бригаді. У війську восьмий рік. Вправно воював в АТО, вийшов живим з Іловайського котла. Пройшовши крізь горнило війни, він без вагань обрав професію військового. Після завершення навчання мріє повернутися у рідну частину.

– Коли ми потрапили у котел під Іловайськом, – продовжує розповідь Андрій Дудкін, – я бачив, як під час бою Соболюк особисто рятував поранених. Робив це швидко, незважаючи на ворожі кулі.

P.S. Коли матеріал готувався до друку, в житті Миколи Соболюка сталася знаменна подія: він зі своєю обраницею Лілією стали на весільний рушничок. Тож ми приєднуємось до численних привітань і зичимо молодому подружжю любові та взаємоповаги, мирного і щасливого життя на довгі роки!

Свою участь в АТО офіцер не вважає чимось особливим. Нині, як і на фронті, у його підпорядкуванні також чимало підлеглих. Та якщо колись це були військовослужбовці різного віку та, як правило, з життєвим досвідом, яких він вів у бій з ворогом, то в Академії – це зовсім юні хлопці із мрією про офіцерське майбутнє. Однак не виникає жодного сумніву, що і з цим відповідальним завданням старший лейтенант Микола Соболюк впорається, а у війська згодом прийдуть гідні офіцери, які продовжать славні традиції свого командира.

З нагоди Дня захисника України Президент України Петро Порошенко відзначив державними нагородами офіцерів Академії. Орденом Богдана Хмельницького III ступеня нагороджено старшого викладача кафедри ракетних військ і артилерії підполковника Олександра Мельникова. Викладач циклової комісії із загальновійськових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу капітан Олег Небожук відзначений орденом «За мужність» III ступеня. Орденом Данила Галицького удостоєні доцент кафедри водіння бойових машин та автомобілів полковник Андрій Кадиляк, старший викладач кафедри ракетних військ і артилерії полковник Андрій Петровський та начальник науково-дослідної лабораторії (програмно-математичного супроводження автоматизації управління комплексами озброєння ракетних військ і артилерії) полковник Микола Форостяний. Сьогодні ми розповімо читачам про підполковника Олександра Мельникова. Про інших офіцерів-орденоносців – читайте у наступних номерах журналу «Офіцера України».

Орден викладачеві

Ігор МОСЕЙЧЕНОК

Ще у минулому році підполковник Олександр Мельников виконував завдання на посаді командира реактивного дивізіону в одній із військових частин 30-ї окремої Новоград-Волинської Рівненської механізованої бригади, у складі якої проходив службу.

Ось рядки з подання за підписом командира цієї військової частини:

«... Командування клопоче про заохочення підполковника Мельникова Олександра Володимировича державною нагородою за виявлені особисту мужність та героїзм, стійкість та рішучість при виконанні військового обов'язку в умовах, пов'язаних з ризиком для життя, під час участі в Антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей.

З 23 липня до 21 серпня 2014 року, з 30 січня до 31 травня 2015 року та з 1 вересня 2015 року до 10 лютого 2016 року він особисто керував діями реактивної артилерійської батареї БМ-21 щодо знищення противника під час забезпечення виходу підрозділів 79-ї ОДШБр та 72-ї ОМБр з оточення в районі н.п. Дмитрівка, Степанівка Шахтарського району Донецької області. У підсумку було знищено велику кількість бойовиків та військової техніки: 4 танки, до 7 одиниць САУ.

Так, 3 серпня 2014 року під час супроводження колони зведеної БТГр 95-ї ОДШБр і 30-ї ОМБр особисто вів розвідку противника та корегування вогню артилерії. У ході бою в районі н.п. Дмитрівка, Степанівка Шахтарського району, Донецької області вогнем артилерійських батарей, під керівництвом підполковника Мельникова було знищено 3 одиниці САУ, 2 МТЛБ, автомобіль та розрахунок ПТКР противника.

12 серпня 2014 року під час виходу з оточення в районі Савур-Могили особисто застосовував пошкоджену БМ-21 прямим наведенням по групі танків противника. в результаті чого було знищено 2 танки та 1 МТЛБ противника, чим забезпечив вихід особового складу батареї з оточення без втрат.

У період з 25 січня до 25 лютого, під час запеклих боїв в районі населеного пункту Дебальцеве, продемонстрував високу професійну майстерність в управлінні вогнем дивізіону під час відбиття атаки противника та артилерійської підтримки військ, що оборонялися в умовах безпосереднього зіткнення з ворогом.

Військовослужбовець є взірцем виконання службового обов'язку та гідним сином своєї Батьківщини.

Останніми словами у цьому тексті можна по-справжньому пишатися. Саме таким і має бути офіцер-захисник своєї країни. Олександр Володимирович обрав шлях професійного військового за прикладом рідних. Його батько та старший брат проходили службу в артилерії. Тож не дивно, що в 1993 році він закінчив Сумське вище артилерійське командне військово-училище.

У 2015 році, завершив навчання у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського.

– Отримувати диплом у цьому військовому виші довелось під час Антитерористичної операції на Сході України, – пояснив Олександр Володимирович. – А там я перебував майже два роки. Пригадую початок цих буремних подій. Особисто для мене та моїх підлеглих вони розпочалися 8 квітня 2014-го, коли наш реактивний артилерійський дивізіон, подолавши шлях до військового полігону Широкий Лан, взяв участь у бригадних тактичних навчаннях. Початок літа того року ми зустріли у різних місцях Донеччини та Луганщини. Я опинився в Амвросіївці. Брав участь у штурмі Савур-Могили, у важких боях за Степанівку. У результаті боєзіткнень ми мали 12 трьохсотих, але нікого не залишили у полоні. Тоді отримав контузію, але не полишав поле бою.

Вже у січні 2015-го, після відновлення боєздатності бригади опинився на Світлодарській дузі, в районі Дебальцевого. Деякий час виконував обов'язки, в якості підлеглого нинішнього начальника факультету ракетних військ і артилерії нашої Академії полковника Ярослава Весельського, який був начальником артилерії АТО. Саме під Дебальцевим ми вели вогонь по ворогу з «Градів». Про результати бойових дій дізнавалися з інформації спостережних пунктів, від корегувальників вогню.

За словами офіцера, сьогодні він проводить заняття на МАПі, у класах або на місцевості, тобто у Міжнародному центрі миротворчості та безпеки Академії.

Тут майбутні офіцери факультету навчаються визначати установки для стрільб та корегування вогня. У числі курсантів, які постійно нарощують успіхи в опануванні артилерійської зброї, Олександр Володимирович згадав молодшого сержанта Тараса Струтанського, рядового Володимира Гончарова та інших, які навчаються вже на четвертому курсі. Позитивних відгуків заслуговують й курсанти третього курсу, які свого часу загартувалися в АТО, – додав офіцер. – Вони виявляють наполегливість та інтерес у засвоєнні усього того, що є необхідним на війні.

Підготовка військових фахівців у видовому навчальному закладі Сухопутних військ Збройних Сил України здійснюється як у аудиторіях Національної академії, які обладнані сучасною комп'ютерною технікою та тренажерами, так і під час польових виходів на полігон.

Курсанти старших курсів Національної академії сухопутних військ вдосконалюють професійні навички на первинних офіцерських посадах у з'єднаннях та частинах Українського війська, де проводять заняття з особовим складом з багатьох навчальних дисциплін, зокрема таких, як: тактична, вогнева, фізична і медична підготовка.

Навчаються першокурсники Національної академії сухопутних військ на чотирьох факультетах за 10-ма спеціальностями. Окрім того, понад сто молодих воїнів здобуватимуть військовий фах у Військовому коледжі сержантського складу.

У порівнянні із 2016 роком чисельність бажаючих навчатися у військовому вищому навчальному закладі у Львові зросла на 13 відсотків.

Первинна військово-професійна підготовка першокурсників Національної академії проходить на полігоні Міжнародного центру миротворчості та безпеки, де теоретичні заняття та практичну підготовку впродовж трьох тижнів проходять хлопці та дівчата, які вступили в Академію після закінчення шкіл та ліцеїв.

Традиційним для першачків є військовий ритуал – вручення зброї. Саме він стає першим кроком, що наближає їх до заповітної мрії стати офіцером.

У 2017 році на навчання до Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного вступили понад тисячу молодих українців, серед яких майже дві сотні учасників АТО, шестеро з яких відзначені державними нагородами. Учорашні школярі будуть пліч-о-пліч навчатись із бійцями АТО.

Подолання психологічної смуги перешкод: кризь вогонь, воду та багнюку – до військового гарту, таким є непростий шлях до офіцерських зірок.

Курсант факультету бойового застосування військ Ярослав ШЕВЧУК, учорашній школяр

– Офіцером вирішив стати тоді, коли замислився над своїм майбутнім після закінчення школи. Я вдячний підполковнику Петру Плаксюку із Овруцького військового комісаріату за пораду вступати саме до видового вишу у Львові, який добре знааний не лише в Україні, але й Європі та світі.

Мені кількох місяців було достатньо, аби дійти висновку, що і розпорядок дня, і навчання, і навіть наше дозвілля – це запорука гідної підготовки майбутніх офіцерів. Головне – не лінуватися і з перших днів опанувати свою професію.

Мені до вподоби військові дисципліни. Особливо цікавий предмет з бойової системи виживання воїна. А ще з бажанням відвідую заняття з вогневої підготовки, які проводить полковник запасу Юрій Мезінцев. Він настільки доступно викладає, що і самостійної підготовки не потрібно. При умові, що на лекціях не відволікаєшся і не мрієш...

– Мій шлях до навчання у Національній академії сухопутних військ розпочався ще у Криворізькому ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою, – розповідає першокурсник факультету бойового (оперативного) забезпечення. – Там я був старшим сержантом, за два роки набув певних навичок у роботі із підлеглими, тому не дивно, що тут, у вищому навчальному закладі, тому мене призначили заступником командира взводу. Нині разом зі мною навчаються мої друзі-ліцеїсти курсант Ілля Рассудов, Дмитро Бондаренко. Дехто запитує: «Навіщо ти вирішив бути військовим?» Таким, завжди відповідаю: «Бути офіцером - це справжня чоловіча справа. І нею можна пишатися».

Курсант факультету бойового (оперативного) забезпечення Євгеній УМАНЕЦЬ, випускник Криворізького ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою

1 вересня 2017 року привітати першокурсників Національної академії сухопутних військ з Днем Знань завітали Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак, голова Львівської обласної державної адміністрації Олег Синютка, голова Львівської обласної ради Олександр Ганущин

26 серпня 2017 року першокурсники Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного склали Військову присягу на вірність Українському народу.

– Стати офіцером я вирішив під час служби у зоні протистояння з ворогом. Раніше про це й не думав, адже закінчив Донецький індустріальний технікум, працював на шахті... А наштовхнув мене до навчання в Академії наш командир роти на «нульовці». Буду відвертим: ми, солдати, його не поважали: і за чисто людські якості, і за командирські... Щоб змінити ситуацію в армії на краще, потрібно починати з себе. За порадою свого товариша Віталія Максимкіна, який на рік раніше вступив до нашого вишу, тепер навчаюся тут. Щоб у подальшому бути для підлеглих і командиром, і товаришем. Таким, як наш командир батальйону в зоні АТО полковник Сергій Петрович Плахотніков! Він для нас – приклад у всьому! Для навчання тут створені всі належні умови. Головне – не гаяти даремно час і не відкладати на завтра те, що можеш пізнати сьогодні. А навчаюся я навіть краще, ніж у школі та технікумі. Ось українська «культгає», але її я опаную, адже це моя рідна мова!

Курсант факультету бойового застосування військ Олександр ВЕЛЬСАХАТОВ, учасник АТО

Курсант факультету ракетних військ і артилерії Олег ЛОЗОВИЙ – продовжувач військової династії

– З дитинства мріяв бути лише військовим, – розповідає про себе першокурсник факультету ракетних військ і артилерії курсант Олег Лозовий, який став навчатися у Національній академії сухопутних військ після закінчення середньої школи. – Іншого шляху у дорослому житті у мене, як то кажуть, просто не було, адже продовжую військову династію нашого роду. Під час знайомства з курсантом просто дивуєшся. Безпосереднє відношення до армії мали прадід і прабабця Олега, Петро Ілліч і Єлизавета Димитрівна. Обоє – учасники II-ої Світової. Були військовими діди курсанта: Іван Павлович, Петро Семенович і Володимир Петрович. Проходив службу мічманом на атомному підводному човні й батько нинішнього захисника Батьківщини Олег Анатолійович Лозовий.

Нагорода – підвищення у званні достроково

Заняття на полігоні розпочалося у зазначений час. Старший групи курсантів доповів викладачеві про готовність. Останній оголосив тему, розподілив танкістів по навчальних місцях. Вже не вперше майбутні офіцери відпрацьовують під час заняття дії при озброєнні бойових машин.

На перший погляд здається, що вогнева підготовка – справа не з важких: побачив ціль – стрілай. Головне знати – яким чином. Ось тут ми й зробимо паузу... По-перше, треба випередити ворога, адже й він не сидить склавши руки. По – друге, стріляти треба влучно: уражати ціль першим пострілом, на максимальній відстані. По – третє, економити боєприпаси, корегувати вогонь своїх вогневих засобів. Одним словом, треба вправно володіти зброєю, та вдосконалювати свою майстерність.

Ігор МОСЕЙЧЕНОК

Саме цьому й навчають на кафедрі вогневої підготовки факультету бойового застосування військ.

Заняття з теми: «Озброєння та стрільба з танка» триває...

– Курсанти займають місця у бойових машинах, – розповідає старший викладач кафедри вогневої підготовки полковник Валерій Дуріхін. – Один – командира, інший – навідника. Під час руху одночасно із спостереженням ведеться вогонь.

Танк Т-64 Б озброєний 125 – мм гарматою та двома кулеметами, і курсанти, які сідають у машини, мають бути готовими при потребі замінити будь – кого з членів екіпажу.

З 2016-го Валерій Миколайович проводить заняття з курсантами, які навчаються за спеціальністю «Управління діями танкових підрозділів».

– Це – другокурсники, третина з яких – учасники бойових дій у зоні Антитерористичної операції, – зазначає викладач.

– Ще рік тому вони вивчали стрілецьку зброю, виконували вогневі вправи з автомата, кулемета, СВД, АГС – 17. Сьогодні вивчають озброєння танка. Теоретичні заняття ми провидимо в аудиторіях, тренування – у парку бойових машин, а стрільби – на полігоні. Майбутні офіцери – танкісти здобувають професійну освіту, переймають досвід старших.

А службового та бойового досвіду у старшого викладача кафедри вогневої підготовки більш ніж достатньо. Його армійська біографія розпочалася ще за часів Радянської доби. Після закінчення навчання на вечірньому відділенні середньої школи №52 м.Харкова він поступив у Ташкентське вище танкове командне училище, яке базувалося у місті Чирчик (Узбекистан). Із розпадом СРСР, 1992 – го, курсант був переведений до Харківського гвардійського вищого танкового командного училища, яке й закінчив у 1994 році.

Місцем офіцерської служби лейтенанта, причому на довгі роки став

Володимир – Волинський. Саме тут він змужнів, проходив армійське становлення. У військовій частині А-3889 розпочав службу на посаді командира танкового взводу, 1996-го був призначений на посаду командира механізованої роти, а ще через три роки став старшим помічником начальника штабу військової частини з кадрів і строювої частини. Згодом Валерій Миколайович обіймав посади помічника начальника відділення бойової підготовки, командира танкового батальйону.

...Цілком зрозуміло, що місцем виконання складних завдань щодо захисту незалежності та територіальної цілісності України для підполковника Дуріхіна стала зона Антитерористичної операції.

– Тоді ще у червні 2014-го, у складі батальйонної тактичної групи 24-ї окремої механізованої бригади опинився на Луганщині, – пригадує мій співрозмовник. – Ми діяли під Зеленопіллям, за кілька кілометрів від кордону із Російською Федерацією. Нашим головним завданням було утримання шляху, що вів з боку сусідньої держави до місць розташування сепаратистів.

– Для сепаратистів і російських найманців ми були, як кістка у горлі, – продовжує розповідь Валерій Миколайович. – Невипадково 11-го липня потужним вогнем з «Градів» наш базовий табір було знищено, а вже 13-го офіційно оголошено, що у Зеленопільлі наших військовиків немає. Але у реальних умовах усе відбувалося інакше. Вже тоді ми були упевнені у тому, що вогонь по наших позиціях вели не шахтарі та пастухи Луганщини. Чи здатна, приміром, ненавчена людина третім або п'ятим пострілом з артилерії 152-мм калібру поцілити у наш танк, який закопано по башту? Коли почався відхід, ми розташували бойові машини уздовж шляху просування нашого забезпечення. Майже три доби ворог обстрілював нас «Градами» та з мінометів і зупинив стрільбу лише тоді, коли підрозділ змінив захоплені позиції.

...Одним словом, вийшли ми з-під Зеленопільля лише у серпні 2014-го, і наприкінці місяця я вже займався організацією виходу наших підрозділів з Іловайського котла, – підсумував офіцер.

Після відрядження він повернувся до рідної Володимир-Волинської механізованої бригади, яка була 51-ю, а потім 14-ю. Але на своїй посаді підполковника перебував недовго. Його батальйон отримав відремонтовану техніку, і у лютому 2015-го Валерій Миколайович опинився на Сході України під Дебальцевим. Брав участь у бойових діях у різних місцях: на Світлодарській дузі, під Попасною, Горлівкою та Маріуполем. За час перебування в АТО мій співрозмовник дістав кілька контузій, а за мужність та героїзм був підвищений у званні.

– Коли отримав «полковника» достроково та вищу посаду, одним з перших, хто привітав мене із цією подією, був командир нашої механізованої бригади полковник Олександр Жакун, – пригадує співрозмовник. – Наказ Міністром оборони було підписано 27 липня 2015 року. А моя мати, коли про це дізналася, промовила коротко та просто: «Ти залишився живий, і це – головна твоя нагорода!»

...Що залишили у пам'яті офіцера майже дворічні бойові дії у зоні Антитерористичної операції? Перш за все події, які відображені на безлічі світлинах в електронному архіві полковника.

– Ось ми на марші, а це серед діточок одного з садочків, куди привезли допомогу, наша техніка, яка розбита вогнем ворожих «Градів», – коментує Валерій Миколайович.

Один з фотознімків досить незвичний: це повідомлення сайту сепаратистів з ДНР під назвою «Військові злочини» на якому викладено портрет Дуріхіна, дані про офіцера ЗС України та перелік правопорушень, які йому інкримінують російські найманці. В одній з так званих статей зазначено: «Порушення законів і звичаїв війни». Цілком зрозуміло, що частково інформацію було узято з відомого російського сайту «Однокласники». А які війни ведуться за законами та звичаями? Вочевидь гібридні. Та й без цього зрозуміло, що для сепаратистів невизнаної ДНР усі військовослужбовці Збройних Сил України – військові злочинці, на яких очікує покарання.

... І сьогодні Валерій Миколайович телефонує до бойових побратимів, які були поряд в АТО. Це: майор Сергій Корсунь, який був заступником комбата, а нині очолює підрозділ, майор Олександр Лебухорський, колишній командир роти, а зараз заступник командира батальйону, сержант Роман Киричук, який виріс з командира танка до командира взводу.

– Пам'ятаю, коли мій перехід до Національної академії вже майже відбувся, жартома сповістив підлеглих: «Набридло мені служити поряд із вами – будемо прощатися», – розповів наприкінці полковник Дуріхін. – Ніхто з них не зрадив, коли дізналися про справжню причину змін у підрозділі. Приємно вразили і слова, які пролунали у строю «У спину вам ніхто нічого поганого не скаже». А насамкінець танкісти батальйону подарували мені пам'ятний прапор підрозділу.

...Сьогодні у Національній академії сухопутних військ завершує навчання курсант Олександр Дуріхін. Він, як і батько, незабаром стане офіцером – танкістом. Без сумніву майбутній офіцер гідно наслідуватиме приклад полковника Дуріхіна – справжнього патріота України.

Слід підкреслити, що обстановка та той час у зоні АТО суттєво відрізнялися від нинішньої. Бойові дії мали позиційний характер, а підрозділи Українського війська часто – густо складалися з мобілізованих військовослужбовців. Наприклад, у танковому підрозділі офіцер призначав на посади командирів взводів, яких не вистачало, найбільш підготовлених сержантів.

Якісна підготовка майбутніх офіцерів здійснюється у тісній інтеграції з науковою діяльністю

У червні 2017 року близько двох сотень науковців з України та Польщі, які представляли понад 20 українських та 9 іноземних закладів, взяли участь у конференції на тему: «Людина і техніка у визначних битвах світових воєн ХХ століття».

У листопаді 2017 року в Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного відбулася Всеукраїнська наукова конференція «Українське військо в національній революції 1917 - 1921 років». Участь у заході взяли представники як міжнародних так і з понад 20 науково-дослідних установ, вищих навчальних закладів та з усіх регіонів України.

Окрім цього відбулися науково-практичні конференції, зокрема у травні поточного року відбулася конференція «Перспективи розвитку озброєння та військової техніки Сухопутних військ», у якій взяли участь близько двох сотень представників військово-промислового комплексу, провідних військових та цивільних науково-дослідних установ, навчальних закладів України, волонтерських організацій, а також військовослужбовці збройних сил Республіки Польща.

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного є одним із головних центрів Військової дипломатії України.

Курсанти Академії взяли участь у Міжнародному тижні військових навчань, стрільб і операцій, який відбувся в Туреччині на базі Сухопутного військового училища. До заходу були залучені військовики із Македонії, Пакистану та Грузії. Упродовж кількох днів майбутні офіцери визначали кращих у подоланні спеціальної смуги перешкод, пейнтболі, плаванні, греблі на човні. Представники України завжди виборювали призові місця. А курсант Денис Гуменюк переміг у подоланні смуги перешкод та був другим – у водній естафеті.

«Ми познайомилися з буденним життям та побутом турецьких курсантів, відвідали чимало визначних історичних місць цієї країни. Окрім напружених та цікавих змагань й неформального спілкування із однолітками з різних країн, мали чудову нагоду поспілкуватися англійською», – ділиться враженнями Денис.

Окрім змагань та ознайомлення із навчально-матеріальною базою турецьких військових навчальних закладів, надзвичайно насиченою була і культурна програма. Українці відвідали Анкару, Ізмір, Стамбул, старовинний Ефес, оглянули чимало музеїв, здійснили морську подорож через Босфорську протоку.

Королівська військова академія у місті Сандгерст (Великобританія) створена 1947 року після об'єднання Королівської військової академії й Королівського військового училища. Президентом навчального закладу є Королева Великобританії Єлизавета II.

Серед відомих випускників навчального закладу – прем'єр-міністр Великої Британії сер Вінстон Спенсер Черчилль, онуки Королеви Великобританії принци Вільям та Гаррі, чимало представників королівських династій Європи та Азії.

Молодший сержант Микола Хижняк нині продовжує активно опановувати військову спеціальність на факультеті підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення Національної академії сухопутних військ. Однак, більш як півроку, він вже міг носити офіцерські погони. Стати лейтенантом «завадило»... навчання у Королівській військовій академії у місті Сандгерст (Великобританія). Упродовж року він опановував військову науку за натівськими стандартами в одному із найпрестижніших військових вишів світу

На полігоні структурного підрозділу Національної академії – Міжнародного центру миротворчості та безпеки упродовж 2017 року тривали навчання Об'єднаної багатонаціональної групи з підготовки – Україна (JMTG-U), командування штабом якої здійснювала бойова група 45-ї піхотної бригади Національної гвардії США (штат Оклахома) на чолі із полковником Збройних сил США Девідом Джорданом). У листопаді цього року керівництво місії JMTG-U очолив полковник Деніс Ділі, який командує 27-ю піхотною бригадною бойовою групою зі штату Нью-Йорк.

У вересні 2017 року на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ відбулися міжнародні навчання «Репід Трайдент - 2017» («Стрімкий Тризуб-2017»), у яких взяли участь понад 2,5 тисяч військових із 15 країн світу. Активно долучились до навчань і курсанти Національної академії сухопутних військ.

Національну академію сухопутних військ відвідують поважні делегації Збройних Сил країн НАТО, послы та представники парламентів США, Канади та інших країн – партнерів України та багато інших високопоставлених гостей.

У 2017 році Академію відвідали міністр національної оборони Канади Харджит Сейджжан, командувач сухопутних військ Туреччини генерал армії Саліх Зекі Чолак, начальник штабу сухопутних військ США в Європі бригадний генерал Кай Рохршнаyder, заступник командувача сухопутних військ США в Європі генерал-майор Тімоті Макгуайр, заступник командувача головного командування збройних сил Республіки Польща генерал-лейтенант Ян Шлівка, головнокомандувач об'єднаних збройних сил НАТО в Європі генерал у відставці Філіп Брідлав.

Вишкіл за допомогою канадських інструкторів

Генерал-лейтенант Пол Винник є внуком українських емігрантів. За словами Посла Канади в Україні Романа Вашука, дід генерала походив зі села Поздимир, що на Радехівщині, а вже в Канаді він проживав у поселенні Стрій.

Міжнародний центр миротворчості та безпеки (МЦМБ) відвідала канадська військова делегація на чолі з командувачем сухопутних військ збройних сил Канади генерал-лейтенантом Полом Винником. Зустрічали гостей начальник Національної академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло Ткачук, заступник голови – керівник апарату Львівської обласної державної адміністрації Маріанна Вільшинська, представники іноземних військових контингентів, які беруть участь у підготовці підрозділів ЗС України у рамках «Об'єднаної багатонаціональної групи з підготовки – Україна» (JMTG-U).

У ході візиту генерал-лейтенант Пол Винник ознайомився з процесом удосконалення навчально-матеріальної бази МЦМБ відповідно до стандартів провідних країн світу за програмою JMTG-U, зустріч з канадськими військовослужбовцями. Під час відвідин Центру імітаційного моделювання Навчального центру підготовки підрозділів він побував на занятті тактичного оперативного центру (ТОЦ) батальйону. Українські інструктори продемонстрували систему віртуального моделювання дій командного складу за допомогою системи VBS3.

Національна академія сухопутних військ – постійний учасник українських та міжнародних освітніх виставок і форумів.

Із Києва з нагородою та визнанням

За підсумками VIII міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» та V міжнародної виставки освіти за кордоном «WorldEdu», які проходили у березні 2017 року, Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного нагороджена дипломом Гран-прі «Лідер вищої освіти України» та золотою медаллю в номінації «Компетентнісний підхід – основа якості змісту навчально-виховного процесу в закладах освіти».

У жовтні 2017 року Національна академія сухопутних військ здобула нагороди в усіх конкурсах IX міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» та VI міжнародної виставки освіти за кордоном «WorldEdu – 2017».

У Києві пройшла IX Міжнародна виставка «Іноватика в сучасній освіті – 2017» та VI Міжнародна виставка закордонних навчальних закладів «World Edu – 2017», організаторами якої виступили Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, компанія «Виставковий світ».

Цьогоріч участь у заході взяли 585 учасників із 23 регіонів України, а також з Австрії, Канади, Німеччини, Словаччини, Сполучених Штатів Америки, Чехії та Швейцарії. Серед них – представники 93 університетів, академій, інститутів, коледжів, технікумів, наукових установ, 12 закордонних навчальних закладів і міжнародних освітніх агенцій, 369 загально-освітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, дошкільних і позашкільних навчальних закладів, обласних і міських органів управління освітою. У виставці взяли участь також 79 професійно-технічних навчальних закладів, науково-методичні центри професійно-технічної освіти та 32 виробники та постачальники засобів навчання, проектів, сучасних програм і рішень для галузі освіти, видавництва.

Роботу виставки супроводжувала змістовна тематична програма, яка включала понад шість десятків науково-практичних конференцій, тематичних семінарів, презентацій, майстер-класів, панельних дискусій за участю провідних фахівців і науковців Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», педагогів-практиків, представників закордонних навчальних закладів, агенцій, міжнародних представництв, виробників і постачальників засобів навчання.

Захід урочисто відкрив заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Іван Кириленко, який зачитав привітання Голови Верховної Ради України Андрія Парубія її учасникам, організаторам та гостям. У своєму виступі він наголосив, що наука і

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного здобула нагороди в усіх конкурсах міжнародної виставки. Зокрема, наш видовий навчальний заклад отримав звання «Лідер інновацій в освіті» (з врученням кубка та сертифіката), став лауреатом конкурсу «Видатні наукові досягнення в освіті», був нагороджений медаллю у номінації «Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для формування компетентності учасників освітнього процесу» у конкурсі «Тематичні номінації».

освіта і у нинішніх соціально-економічних умовах розвитку нашої держави постійно перебувають у центрі уваги парламенту та подякував освітянам за творчу, наполегливу працю, інноваційну діяльність.

Особливий інтерес викликала промова Президента НАПН України, доктора філософських наук, професора, академіка НАН і НАПН України Василя Кременя. У своєму зверненні він акцентував увагу на досягненнях сучасної педагогічної науки, зазначивши, що саме освіта і наука створюють базис для розвитку людини, держави, нації, і наголосив: «Освітній простір, як й інші соціально-економічні сфери, потрапляє під вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів, що спонукає до пошуку нових форм і технологій навчання».

Своєрідним підсумком заходу стало нагородження переможців рейтингових виставкових конкурсів: «Лідер інновацій в освіті» (вперше в програмі виставки), «Електронний освітній ресурс» (видатні наукові та науково-практичні досягнення) та дев'яти тематичних номінацій.

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного здобула нагороди в усіх конкурсах міжнародної виставки. Зокрема, наш видовий навчальний заклад отримав звання «Лідер інновацій в освіті» (з врученням кубка та сертифіката), став лауреатом конкурсу «Видатні наукові досягнення в освіті», був нагороджений медаллю у номінації «Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для формування компетентності учасників освітнього процесу» у конкурсі «Тематичні номінації».

У рамках проведення ІХ Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті-2017» представники видового вишу відвідали Київський військовий лицей імені Івана Богуна, де зустрілися з керівництвом, викладацьким складом та вихованцями лицю.

У своєму виступі заступник начальника Національної академії сухопутних військ з наукової роботи полковник Андрій Шлюсаренко розповів присутнім про призначення та основні завдання Академії, особливості розвитку міжнародного військового співробітництва. До заходу були залучені методисти та викладачі навчально-методичних центрів з різних областей України, керівники та викладацький склад навчальних закладів по роботі з молодіжними організаціями, цивільна молодь.

Представники Академії провели презентацію свого вищого військового навчального закладу, що сприятиме зміцненню патріотичної орієнтації та виховання молоді, покращенню розуміння вихованцями військового лицю майбутнього вибору щодо професії захисника Вітчизни. Лицеїстам

продемонстрували презентаційний фільм «Школа лицарства» про діяльність, досягнення й передові технології видового навчального закладу, детально розповіли про порядок та правила вступної кампанії у 2018 році, роздали інформаційно-довідковий матеріал.

Окрім цього, велику зацікавленість у них викликала лекція з тактичної медицини й концертна програма учасника Всеукраїнських та міжнародних конкурсів патріотичної пісні майора Івана Шерстюка з демонстрацією курсантами вишу дефіле зі зброєю почесної варті.

На завершення львів'яни подарували начальнику лицю Герою України генерал-майору Ігорю Гордійчуку нові посібники та підручники, розроблені викладачами Академії. У свою чергу він висловив сподівання на подальшу плідну співпрацю

Позивний не прижився, усім вистачало мого прізвища – БЕЗСМЕРТНА

Про Олександру Безсмертну – старшого лейтенанта, прес-офіцера 36-ї окремої бригади морської піхоти, єдину жінку-офіцера, яка отримала «чорний берет», відомо більш аніж достатньо. До речі, деякі зловтішники, займаючись троллінгом у соціальних мережах, намагались облисти її брудом.

Та всі ці нападки для неї, а також для тих, хто особисто знає Олександру,

є яскравим підтвердженням добре знаного прислів'я: «Якщо вам плюють у спину – значить ви попереду усіх».

Майор
Ірина ШАПОВАЛОВА

Пам'ятаю 2011 рік. Новий набір до Академії сухопутних військ на щойно затверджену спеціальність «Культурологія», і подив офіцерів, коли увійшовши до аудиторії, по команді струнко стояли... семеро дівчат.

Олександра Безсмертна нічим не вирізнялась від інших, хіба що статурою: маленька, худенька дівчинка з тонкими, наче, гілочки пальчиками.

Але упродовж навчання стало зрозуміло, що за цією тендітною статурою прихований справжній металевий стрижень.

Народившись на Хмельниччині, у багатодітній сім'ї, що жодного відношення не мала до військової служби (мама Марія – медична сестра, батько Володимир Вікторович перевізник), Олександра з дитинства мріяла стати балериною. І аж ніяк не офіцером. У неї була старша сестра та двоє молодших братів-близнюків, які власне й додавали їй клопотів. Олександра завжди відчувала відповідальність за них, передусім думала про малечу, при цьому інколи забуваючи про себе.

Єдине, у чому ніколи не відмовляла собі – так це у можливості помріяти. Мріяла про машину для батька, про нову машину для мами, про іграшки для братів та книги для сестри. Саме ці мрії щодня спонукали Сашу до дії. А ще завжди пам'ятала настанови батька: «Щоб досягти чогось у житті, потрібно багато працювати!». І вона працювала. Передусім над собою. Загальноосвітня школа, школа мистецтв, спортивна гімнастика, бальні танці... І обов'язково музика!

– Саме вона стала найбільшим моїм захопленням. З другого класу займалась грою на фортепіано. Тоді були скрутні часи і дозволила собі інструмент ми не могли. У перший рік до академічних концертів та технічних заліків готувалась на столі, на якому були намальовані клавіші. Не повірите, але все здавалося на п'ятірки. Як кажуть, було б бажання, а воно в мене було неймовірне, – пригадує ті часи дівчина. – Через рік, на мій день народження, вдома на мене чекав мабуть один з найбільших подарунків, фортепіано «Україна». Тож у подальшому я влаштувала рідним і сусідам концерти. Я була найщасливіша, навіть плакала. Бо так склалося, що більшість дітей в дитинстві мріють про іграшки, сукні і решту подібного, а в нас з братами і сестрою основною мрією було подарувати сукню мамі, таткові машину. Мріяти щось для себе особисто, ми й не вміли. Якоюсь так. Тому, коли я побачила фортепіано, зрозуміла, що не лише мрії можуть збуватись, а й чудеса. Для мене це було дивом. Ось так музика стала невід'ємною частиною мене, – розповідає офіцер...

Золота медаль дозволила Олександрі Безсмертній вступити відразу до трьох вищих

навчальних закладів. Але вона свій вибір несподівано для всіх зробила на користь військового вишу. Говорить, що вихована на загальнолюдських моральних цінностях і патріотизмі, а відтак усвідомлювала, що своїми знаннями та вміннями зможе принести користь Батьківщині саме на військовій стезі.

Роки навчання в Академії стали для Олександри ще однією суворою школою життя. Нині модним вживати термін гендерна рівність. А де її можна перевірити, як не у сучасному колективі? От і Олександра доводила, у першу чергу собі, що вона сильна й витривала. На рівні з юнаками займалась і вогневою, і тактичною, і фізичною підготовками, і з парашутом стрибала, і БМП кермувала. Та не лише фізично і морально загартовувала себе. Вона ніколи не зраджувала музиці – найбільшому захопленню всього свого життя. Саме ця любов привела Олександру до неодноразових перемог у міжнародних конкурсах. Через перемогу 2013 року у міжнародному військово-патріотичному конкурсі в Москві, (де її визнали найкращою серед 28 представників збройних сил інших країн), і розпочалася «атака тролів» уже на старшого лейтенанта Безсмертну. До речі, на цей час Олександра уже протягом 11 місяців захищала Батьківщину. І захищала не сидючи за комп'ютером, а на так званому «нулі»... Але про це згодом.

2016 рік. Україна охоплена полум'ям війни. В Академії прискорений випуск офіцерів. Серед золотих медалістів – лейтенант Олександра Безсмертна. Сповнена рішучості й амбітних цілей, вона знала, що поїде на війну. Хоча насправді війна для неї розпочалась з окупації Криму та кризових подій на Майдані. Ще тоді, курсантом, вона зрозуміла: прийшла біда і її потрібно захищати.

Розпочала офіцерську службу в одній з частин Військо-Морських Сил. Та за кілька місяців була переведена на посаду прес-офіцера у бригаду морської піхоти. Саме в цьому колективі проявився її сталевий, непоступливий характер і вона стала поки що єдиною жінкою-військовослужбовцем, яка пройшла усі випробування, аби здобути право носити чорний берет. Олександра разом із бойовими побратимами, кремезними чоловіками, долала багатокілометрову смугу перешкод.

Неймовірні фізичні навантаження не зупинили її. Вона стрибала у рів з багнукою, несла важку колоду та евакуйовувала «пораненого». Саме так завойовується довіра і повага у морпихів! А те, що її поважають, зрозуміло одразу. І на запитання: «Чи «охрестили» тебе у підрозділі позивним?», дзвінко розсміявшись, відповіла: «Сказали, що усім вистачає і мого прізвища!».

І тепер, уже після року служби у бойовому підрозділі на передових позиціях, впевнена, що своєю правдою про війну, яку вона щодня записує в окремому журналі, розповідями про захисників України та щоденною роботою разом із цивільними журналістами на «нулі», вона бореться із ворогом...

Продовження у наступному номері

Фізична підготовка і спорт у Збройних Силах України відіграють важливу роль щодо вишколу військовослужбовців, якісного виконання ними своїх службових обов'язків, формування фізичних та морально-вольових якостей.

У Національній академії фізична підготовка є однією з найважливіших навчальних дисциплін. На спортивній базі Академії проводяться різноманітні змагання. Військові спортсмени є учасниками та переможцями спортивних змагань різних рівнів.

У 2016-2017 навчальному році фізична підготовка та спортивно-масова робота в Академії була спрямована на підвищення рівня фізичного гарту курсантів, залучення їх до занять з різних видів спорту, у тому числі військово-прикладних, пропаганду здорового способу життя.

За цей час було проведено 17 змагань у рамках Спартакіади видового вишу серед курсантських підрозділів та 10 – з постійним складом. Збірні команди брали участь у 27 змаганнях за межами Академії, два з яких – Міжнародні турніри.

За результатами спортивних змагань майстрами та кандидатами в майстри спорту стали відповідно 6 та 25 курсантів, Норми першого, другого та третього спортивного розряду виконали відповідно 495, 565 та 1280 майбутніх офіцерів.

Кращим підрозділом щодо організації фізичної підготовки та спортивно-масової роботи визнано факультет ракетних військ та артилерії. Друге місце посів факультет бойового застосування військ. А на третій сходинці – факультет підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення.

24 січня 2017 року військовослужбовці Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного взяли участь у всесвітньому флешмобі на підтримку воїнів-учасників збройних конфліктів #22pushupchallenge.

«Шведський стіл» для курсанта

Те, що забезпечення продуктами та організація харчування військовослужбовців були донедавна чи не найболючішим питанням, доводити не потрібно. І лише після створення у серпні 2015 року волонтерської групи «Реформа системи харчування», яка була підпорядкована безпосередньо Міністру оборони України генералу армії України Степану Полтораку, ця нагальна проблема зазнала суттєвих змін.

Застарілі стандарти, норми та обладнання, непрозорі тендери, недосконала процедура укладання контрактів з підрядниками тощо відійшли у минуле. Натомість їм на зміну прийшла нова правова база для постачання, нове програмне забезпечення для планування та обліку. Все це і дозволяє нині військовослужбовцям своєчасно отримувати смачне та повноцінне харчування.

Пілотний проект реформи харчового забезпечення Збройних Сил України розпочався саме у Національній академії сухопутних військ. Для цього у стислі терміни часу було розроблено каталог продуктів з 348 позицій, визначені показники - вартість за добу та калорійність, що дозволило за допомогою спеціальної програми формувати щоденне різноманітне меню. Відтак, курсанти харчуються за принципом «шведського столу»: тобто під час сніданку, обіду і вечері вибирають відразу з декількох страв, напоїв і десерту.

Як пояснює начальник продовольчої служби Академії майор Юрій Сльозко, щодня курсанти мають на вибір салати зі свіжих овочів, достатньо фруктів, кілька варіантів перших і других страв з м'яса, риби та птиці. Постійні опитування доводять: юнаки та дівчата задоволені якістю приготування.

У рамках переходу до нових стандартів харчування курсантів в Академії провели капітальний ремонт кухонних приміщень та повне технічне переоснащення їдальні. Щодня тут харчується понад півтори тисячі осіб, що, у свою чергу, покладає надзвичайно велику відповідальність на працівників щодо виконання службових обов'язків, а також дотримання найсуворіших санітарних норм, покращення якості готової продукції, високого рівня обслуговування.

Важливу роль в цьому відіграють умови, в яких працює персонал їдальні, її технічне оснащення. Завдяки проведеній роботі вдалось досягти значної економії людських ресурсів та енергоносіїв. Усе обладнання відповідає стандартам та вимогам світових об'єктів масового харчування. Приміром, всі заготовки із цехів первинної обробки продукції потрапляють до гарячого цеху виключно через холодильні камери. Зважає також, лише один кухар за допомогою нової овочеріжучої

станції здатен у порівняно стислі строки нашаткувати та подрібнити овочі на весь особовий склад, що харчується в Академії.

А готують страви за допомогою найсучасніших пароконвекційних печей, багатофункціональних пателень тощо. З'явилося більше можливостей і для виготовлення кондитерських виробів. Окрім того, встановлені сучасні посудомийні машини та інше необхідне обладнання.

Високо оцінив роботу оновленої курсантської їдальні Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак. А це свідчення того, що виступивши «піонерами» даного проекту, колектив вишу довів, що спроможний вирішувати відповідальні завдання, бути своєрідною моделлю для створення подібних об'єктів тилової інфраструктури у Збройних силах України.

Під час обіду у курсантській їдальні
Національної академії
сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного

Національною академією сухопутних військ налагоджено тісну співпрацю з волонтерськими організаціями та військовими капеланами.

У храмі Архистратига Михаїла на території Національної академії для особового складу проводяться недільні та святкові Літургії, створено релігійний гурток. Військові капелани Центру військового капеланства Львівської Архиепархії УГКЦ регулярно організовують для військовослужбовців Національної академії духовно-пізнавальні поїздки, серед яких – відвідування духовного центру у місті Люрд (Франція), а також монастиря у Гошеві та паломництво до Зарваниці (Україна).

Капітан
Юлія ЛІВІНСЬКА

«Щоб мати друзів, треба бути другом»

Дощовий тиждень у Львові змінила нещадна літня спека. Найважче було першокурсникам. Адже вони ще не адаптувалися до військових труднощів. Армійське взуття видавалось кайданами, та й до огнестрою не звикли.

– У вас уже КМБ (курс молодого бійця) за плечима, а ви тягнетесь, ніби каші не їли, – нарікав на змучених курсантів замкомвзводу (заступник командира взводу)

– Це, напевно, не моє, не потягну я, – жалівся Олег своєму товаришу Леоніду, – не стати мені офіцером. А вдома засміють. Скажуть – слабак...

– Не скигли, прорвемося, – підбадьорював друга Леонід. Він почувався децю впевненішим, адже за плечима військовий ліцей, де за три роки навчили азам військової науки, тож труднощі його не лякали.

Важкою ходою, після трикілометрового маршу, курсанти йшли до лазні. Олег підняв голову догори і примружився від яскравого відблиску. На сонці золотом переливався хрест.

– Звідки ж тут церква? – вирвалося у юнака.

Раптом обережно відчинилися двері і до хлопців вишов радо усміхаючись священник.

– Я – отець Андрій. Чекаю вас на недільну службу.

У вихідний день Олег разом із багатьма курсантами прийшов до храму. Військові капелани гостинно зустріли молодь і розповіли, що двері церкви Академії сухопутних військ завжди відкриті для усіх бажаючих «прийти до Бога».

Військові капелани вирішили створити при храмі своєрідний духовний осередок, а саме релігійнонавчальний гурток. Під час занять курсанти дізнаються про цікаві факти з історії церкви, про давні історичні релігійні пам'ятки. Для гуртківців організовуються численні екскурсії Львовом та поїздки за його межі. За ці роки курсанти відвідали храми різних конфесій, на власні очі побачили, як живуть і чим займаються у монастирях Львівщині ті, хто присвятив своє життя Богу.

– Я колись думав, що монахи зреклися життя, – ділиться враженнями Віктор Питлик, курсант 4-го курсу факультету бойового (оперативного) забезпечення. Насправді, це хибна думка. Вони живуть краще за інших, адже живуть із Богом у серці. А він вчить не брати, а віддавати.

– А що ж можете віддавати, адже ви ще навчаєтесь? – поцікавилась я.

– Колись ми поїхали до дітей сиріт, – продовжує майбутній артилерист старший солдат Олександр Кравчук. Це був захід під назвою «Всеукраїнський день молитви за сиріт», під час якого всі моляться за мир і спокій на Землі, за добробут родин і кожного з нас, за дітей, позбавлених сімейного тепла. Хоч це було два роки тому, але я добре пам'ятаю, як ми їхали до Підгорецького монастиря. Нас везли автобусом. Дорогою ми заїхали на залізничний вокзал, де нас чекали ці діти, і вже далі їхали разом. Спочатку панувала тиша. Малечка трохи соромилась. І ми не знали, як заговорити до них. Але цікавість перемогла. Коли ми прибули до монастиря, вже ніхто не кремпувався, і ми з радістю бавилися з ними в різні ігри. Навіть возили їх «на баранах». В якийсь момент один хлопчик запитав: «А ти будеш моїм татом»? Я завмер, не знаючи, що йому відповісти, мені здалося, що ця мить продовжувалась вічність. Думаю, що Господь допоміг мені опанувати себе і я пояснив, що ще навчаюсь, тому не зможу стати його татом.

– Перед такими поїздками ми розповідаємо курсантам, як себе поводити, щоб дітям було цікаво, – каже брат Юрій Балух. – І вони потім стають друзями. Гадаємо, що такі поїздки стануть у нагоді нашим курсантам у подальшому сімейному житті. Адже, щоб бути хорошим татом або мамою, цьому треба навчитися. І щоб мати друзів, треба бути другом. Наші вихованці дружать між собою, хоча навчаються на різних факультетах.

Про приклади Божого Благословення та людської мужності і витримки курсанти дізналися від майстра спорту України міжнародного класу Антона Дацка.

– Я був вражений тим, що можна фехтувати на інвалідному візку, розповідає другокурсник факультету бойового застосування військ Володимир Даценко. – Життєве кредо Антона: «Спаси самого себе, і навколо тебе врятуються тисячі». Ця людина довела своїми перемогами, що не існує нічого неможливого. І що, насамперед, потрібно бажання і віра в перемогу. А своїми досягненнями він завдячує Богові.

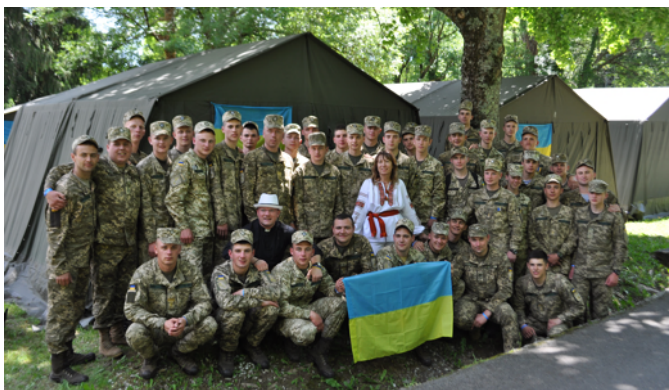
– За 10 років існування гуртка курсанти вирости і змужніли, закінчили навчання, стали офіцерами. Деякі з них продовжили свою службу в Академії і зараз до нас приходять їх вихованці, – розповідає настоятель Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла, військовий капелан Отець Степан СУС. – Багато офіцерів, випускників Академії і учасників гуртка пройшли горнило війни, зокрема капітани Сергій Коханюк та Дмитро Селіванов, Герой України старший лейтенант Василь Божко та старший лейтенант Павло Пенцак. Ми раді, що вони повернулися живими, здоровими та із вірою в серці виховують прийдешнє покоління офіцерів

Із колишнім гуртківцем, нині капітаном Сергієм Коханюком, ми зустрілися в Академії. Він розповів, що віра в Бога підтримувала його у найважчі хвилини життя.

– Мене змалку привчили ходити до церкви і вірити у Бога. З віком починав розуміти, що варто не тільки просити для себе. Особливо це зрозумів в АТО, коли щодня молився за своїх підлеглих.

Храм має цікаву історію і бере свій початок ще з 30-х років. Раніше він розташовувався на території колишнього Львівського вищого військово-політичного училища. У 1947 році церква припинила свою діяльність, його приміщення використовували для клубу, і навіть, як актовий зал. До 1991 року тут проводилися заняття для курсантів. Проголошення незалежності для України принесло зміни і для військового вишу. Разом із його реорганізацією виникла ідея відродити так зване джерело духовності. Після копіткої праці у 2000-му в храмі відновилися богослужіння. А у листопаді того ж року його було названо на честь Архистратига Михаїла, заступника військових. Після освячення у 2005-му тут щоденно до пізнього вечора проходять богослужіння. Сюди приходять як військові, так і цивільні працівники Академії.

І майже за 240 днів перебування на фронті Господь зберіг нам життя. З мого підрозділу семеро чоловік отримали незначні поранення, троє потрапили до полону, з якого їх згодом було визволено, – розповідає Сергій.

Двічі на тиждень гурток збирає курсантів різних спеціальностей та різних курсів під склепінням храму. І кожного разу на них чекає щось нове і обов'язково цікаве. Військові капелани отчець Степан СуС, отчець Андрій Хомишин та брат Юрій Балух дбають про те, щоб під час занять панувала дружня і невимушена атмосфера, а нові актуальні теми підказують самі курсанти.

Гуртківці беруть участь у різноманітних паломництвах як всеукраїнських, так і міжнародних. Зокрема, 59-й рік поспіль відбувається військове паломництво до Люрду, що у Франції. Під час цьогорічної 21-ї духовної подорожі українські військовики молилися за мир в Україні і у всьому світі.

Загальнонаціональна проща до Зарваниці – є однією з найчисельніших. Тисячі людей об'єднані однією метою: молитись за мир в Україні.

Молодший сержант Андрій Щерба завітав до гуртка перед паломництвом до Зарваниці 4 роки тому.

– Спогади про цю поїздку в мене неймовірні, – пригадує нині юнак, – повертався до Львова із почуттям благодаті. Всі паломництва і поїздки – це завжди незабутні хвилини у щирих молитвах до Бога.

Військові капелани намагаються створити під час занять таку атмосферу, щоб кожен із курсантів, а їх в гуртку 400 чоловік, відчував Божу ласку і благословення.

... Завершувався навчальний рік. Попереду у змужнілих першокурсників – залікова сесія. Олег бадьоро крокував алеями Академії. Його похідний крок був чітким, стройова виправка привертала увагу. Та й погляд юнака був впевненим і спокійним. Враз він примружився від яскравого сонячного променя, який ковзнув по золотому хресту храму. Згадалися слова брата Юрія: «Наша сила – в єдності!».

«Найзапекліші бої – у серці воїна, а найвища перемога – перемога над собою»

Отець Андрій Зелінський добре знав в Національній академії сухопутних військ. І передусім тому, що понад десять років тому саме у нашому виші разом з іншими молодими священиками розпочинав свою капеланську місію.

Нині, в часі, коли є штатним капеланом 36-ї окремої бригади морської піхоти, він не пориває стосунків з Академією, щоразу при першій слушній нагоді відвідує її, спілкується з офіцерами, курсантами.

З початком російської агресії на Сході України, 38-літній священик Української греко-католицької церкви активно провадить пасторську діяльність у бойових підрозділах. Слов'янськ, Краматорськ, Писки, Дебальцеве, Авдіївська промзона, Широкіне та Водяне – далеко не повний перелік гарячих точок Донбасу, де побував він.

Аби краще осягнути масштаб світогляду та освіченості капелана, зазначимо, що отець Андрій вивчав філософію у St. Basil College (Стамфорд, США), богословську освіту здобув в університеті Pontificia Università Gregoriana (Рим, Італія), а політологічну – в Національному університеті «Києво-Могилянська Академія». Тема дисертації отця Андрія – «Ідеологія національної безпеки». Він один із натхненників розбудови Української Академії Лідерства. А ще – прагне сформувати й утвердити у війську, як складову системи виховання, сучасну філософію воїна – людини, що живе заради перемоги: над собою, над життєвими обставинами, над ворогом.

Сьогодні отець Андрій у гостях журналу «Офіцер України».

**Бесіду провів
Ігор МАХНО**

– Отче Андрію, Ви часто говорите про філософію воїна, про військове лідерство. Який саме зміст вкладаєте в ці поняття?

– Ми живемо у надзвичайно рухливому та мінливому світі, який змушує нас адаптуватися до нових викликів, виробляти в собі здатність чинити опір тому, що загрожує самобутньому існуванню нашого народу, ефективному функціонуванню його держави. Сьогодні Україна – це фронт, і не лише на Сході, але й у свідомості кожного українця, у системі освіти та виховання, у системі індивідуальних та суспільних цінностей, у кожному вимірі суспільного та державного життя – скрізь, де ми ведемо боротьбу за «нову Україну».

Упродовж майже чотирьох років збройного протистояння наші Збройні Сили зуміли наростити м'язи, чинять гідний спротив агресору. Настав час подбати про душу війська. Філософія, етос воїна – це ціннісні засади лідерської компетентності військовослужбовця. Вони окреслюють дух воїна і душу війська.

Революція гідності подарувала життя нашій спільній мрії, у нас з'явилася мета, обрій, до якого сьогодні впевнено прямуємо. У нас є мрія! А вона потребує боротьби. Саме там, де народжується мрія, народжується й воїн – особистість, яка не втомлюється боротися та жити заради перемоги. Перешкоди, труднощі, загрози на шляху до омріяної цілі неминучі. Ворог наступає не лише з боку лінії зіткнення. Він намагається підступно уразити саме серце воїна. І тому страх, зневіра, розчарування та нудьга – чи не найжорстокіші випробування. Адже вони змушують воїна зупинитися, завмерти у смертельному безрусі на шляху до перемоги. Не втомлююсь повторювати: найзапекліші бої – в серці воїна, найвища перемога – перемога над собою. Воїн гине не від кулі, а від зупинки на шляху до перемоги. Перемагає лише той, хто не здається!

– Тобто, виходить, що нині ми маємо два фронти: один – на Сході нашої країни, а другий – це фронт формування суспільства нової якості, який розпочинається із роботи кожного з нас над собою, з боротьби за себе?

– Саме так. І як на першому, так і на другому фронті саме війську належить одна із найбільш визначальних ролей. Аналізуючи процеси, що відбувалися у державі, Збройні Сили України упродовж років незалежності, доводиться констатувати: саме за два з лишнім десятиліття була частково втрачена така важлива для армії функція як «школа

життя». В силу цілої низки причин, вона майже втратила здатність впливати на формування в Україні суспільства необхідної якості, ціннісної особистості. Прийшов час повернути Українському війську його душу – дух непересічної звитяги, дух відважного воїна та відданого захисника, дух особистої відповідальності за власне життя та життя своєї країни. Той самий дух, яким український воїн ось вже упродовж майже чотирьох років не припиняє дивувати світ.

А душею війська є передусім лідерство: здатність ефективно виконувати визначені завдання та забезпечувати постійний розвиток військового колективу, не зупинятися самому і допомагати іншим рухатися до остаточної перемоги. Для цього, зрозуміло, потрібен характер воїна. Він же гартується важкою працею над собою.

Саме лідерство є філософією воїна. Йдеться про систему поглядів, переконань, поведінкових механізмів, певних фахових компетентностей, які дозволяють за будь-яких обставин досягати визначеної мети. Воїн – це не професія, не фах, а тип характеру, життєва місія, особисте поклонання. Він живе заради перемоги. Перемога, відтак, має втратити у нашій свідомості форму абстрактної мети, а стати чіткою вимогою повсякдення, конкретною ціллю на конкретний день, незабутнім смаком кожного особистого досягнення, зокрема в процесі підготовки офіцерів Збройних Сил України. Ця повсякденна цілеспрямованість, цей рух у напрямку перемоги над собою, над життєвими обставинами, над ворогом, підсилює нашу віру, дарує нам надію, дозволяє, зрештою, не підвести тих хлопців, які поклали своє життя на полі бою українського Сходу.

Ще раз повторюю: нашим Збройним Силам у цьому процесі відведена визначальна функція: гартувати особливу когорту громадян. Саме тут із вчорашнього, можливо не до кінця свідомого, не до кінця сформованого українця повинна вирости людина-воїн, яка здатна жити і боротися виключно заради перемоги. Однак цей процес відбувається не лише на лінії зіткнення. Це процес формування власної особистості, постійної та невтомної боротьби за себе, узгодження власного розуміння та особистих потреб із добром свого підрозділу, свого народу. Це – державницький спосіб мислення. І де ж, як не у стінах військових вишів нам слід його формувати!

Спілкуючись з військовослужбовцями, з курсантами, завжди наголошую: не переставайте вимагати від себе більшого! Ніколи не зупиняйтесь у своїх устремліннях! Обов'язково запитуйте себе щовечора: що я сьогодні додав до свого фізичного, емоційного чи інтелектуального розвитку? Чим збагатив свій дух? Лише постійний, невинний рух дозволить вам дійти до перемоги.

Я часто диференціюю: військовослужбовець – це людина, яка виконує умови контракту і вимоги законодавства, а воїн – це тип характеру, це спосіб життя заради перемоги. У будь-якій сфері людської діяльності. Там, де з'являється мрія, неминуче народжується воїн. А кожна мрія потребує сили духу та впевненої боротьби за неї. Хочеш жити в кращій країні – її майбутнє в твоїх руках. Хочеш досягти якихось особистих успіхів, – маєш час для цього саме сьогодні, не завтра.

– Отче, не важко дійти висновку, що військове лідерство в умовах збройного протистояння з агресором набуває нового змісту?

– Час вносить свої корективи у наше життя, а дійсність завжди кидає нам нові виклики. Вишкіл курсантів, який здійснювався до війни, носив швидше теоретичний, а б навіть сказав, дещо абстрактний характер. А перемог, погодьтеся, абстрактних не існує: у кожної своє ім'я, свої координати, свої «ттх». Так, на передовій молоді офіцери швидко адаптувалися до нових викликів, адже вирушили вони на війну з уже достатнім багажем знань та навичок, здобутих упродовж років навчання в Академії. Однак процес адаптації до нових умов вимагав від них постійного удосконалення та розвитку. А в цьому й полягає суть лідерства: ти не дозволяєш собі зупинитися, не втомлюєшся працювати над собою, не зраджуєш собі, своїм побратимам, своїй меті. Відтак, стаєш тим, за ким варто йти навіть у бій, до остаточної перемоги.

Сьогодні система виховання у нашому війську вже збагачена досвідом, набутим військовиками в ході збройного протистояння з ворогом. І це надзвичайно важливо. Як важливо й те, що у нас є достатньо інтелектуального ресурсу, щоб систематизувати отриманий досвід, щоб трансформувати його у процес виховання та навчання наступних поколінь майбутніх офіцерів. Ми повинні надзвичайно прискіпливо ставитися до надбань курсантів, що пройшли горнило війни, використовувати їхній досвід для вишколу дійсно бойових командирів. Адже нові покоління не «народжуються» і не «приходять», їх слід виховувати! При цьому не лише запропонувати їм необхідні знання, але й сформувати у молодого курсанта жагу до перемоги, бажання невинного руху, загартовувати його дух як дух справжнього воїна!

Ми повинні також усвідомити, що удосконалення своєї особистості, набуття необхідних знань і навичок, формування лідерської компетентності у стінах видового військового закладу – це також боротьба. Адже скрізь, де людина зустрічає силу опору, в її душі формується воїн. І от саме вміння не зламатися, не зупинитися під час вишколу, зберігати вірність своїм життєвим принципам, навіть у дрібних перемогах над самим собою – це ще один суттєвий крок до нашої спільної перемоги.

Пісні з вірою у Перемогу

**Старший лейтенант
Іван КРИВИЙ**

«Історія України, яка триває тут і зараз. Історія України, яку треба зберегти. Зберегти як? А, наприклад, у піснях. Але не в тих піснях, які пишуться там, де не стріляють і не вбивають. А в тих піснях, які просто зараз створюються і виконуються на війні – тими, хто заглядав в очі смерті, тими, хто усвідомлює, що кожна його мить на цій землі може бути останньою. Саме такі пісні є справжнім і найбільш чесним документом цієї війни. Ці пісні треба уже зараз збирати – щоб зберегти нашу історію. Пісні Січових Стрільців, пісні упівців... Що краще за них перекаже нам те, що переживали українці в ті роки?».

**Допис Галини ГУЗЬО у мережі Фейсбук.
29 квітня 2016 року**

«Цей альбом - потужна україномовна армада слова, думки та пісні людей, що її написали. Це те, що у нас на серці і нас болить. Дуже важливо, коли слова йдуть з серця. Тільки тоді хлопці на фронті можуть їх почути».

Зиновій МЕДЮХ про проект #ПісніВійни

Галина ГУЗЬО із виконавцями першої пісні «Дорога на Схід». Музику до пісні написав Павло ТАБАКОВ

Коли у травні 2016 року львівська журналістка і промо-менеджер українських артистів Галина Гузьо повідомила у Фейсбук про задум записати компакт-диск пісень, авторами яких стали бійці АТО, то він виглядав як нездійсненна мрія. Але та величезна кількість позитивних відгуків та слів підтримки від сотень українців, і, зокрема, бійців АТО стали для Галини сигналом – її задум є актуальним і вкрай потрібний і суспільству, і війську. Засоби масової інформації називали задум із записом пісень та виданням диску, яку ініціювала і координувала Галина Гузьо, «проектом», але насправді це була громадянська ініціатива, яка здійснювалася на волонтерських засадах українцями усього світу. І базувалася співпраця на довірі, яка народилася між бійцями і артистами, між меценатами і організаторами.

Бард, майданівець, доброволець Національної гвардії Зиновій МЕДЮХ під час запису сучасної колядки «Молитва на Різдво» із Пікардійською терцією. Цією колядкою Президент України привітав українців із Різдвом.

Проте головний результат півторарічної роботи команди (а кожна пісня приєднувала до задуму Галини Гузьо все більше небайдужих людей) – це 14 унікальних пісень, які заспівали разом зірки української естради та воїни АТО. У процесі роботи над диском були написані пісні не лише на слова бійців – фронтовиків, а й пісня на слова дружини воїна, у яких вона виливає свої переживання під час очікування чоловіка з фронту, та волонтерки, яка розповіла у вірші почуття, які змушують іти на фронт дівчат.

Сама збірка унікальна не лише текстами і музикою, а стилями – тут є рокові композиції, реп, ліричні мелодії, вальс. Кожна з пісень записана на професійній студії, із залученням музикантів та аранжувальників. Тому якість музичних композицій є дуже високою, що дозволяє їм перебувати у ротатії провідних радіостанцій України.

Українська співачка із США Аничка ЧЕБЕРЕНЧИК виконує пісню «Настане мирний час» разом із автором слів воїном Сергієм ТИТАРЕНКОМ

«Важко передати емоції, які відчували глядачі цього величного дійства. Це і гордість за своє військо, це і біль втрати бойових побратимів, це і естетична насолода від прекрасних мелодій та надзвичайних голосів. Проект матиме важливе значення для нашого війська, для підняття бойового духу воїнів. 1000 дисків, які поїхали на передову – це віра і звитяга у душах і серцях наших бійців. Мені особливо приємно відзначити титанічну роботу, яку здійснила тендітна дівчина, ініціатор і координатор проекту Галина Гузьо. Її внесок для нашого війська, для нашої країни – неоціненний.»

На запис пісень і випуск диску #ПісніВійни не було витрачено жодної бюджетної гривні, понад 400 тисяч гривень на випуск альбому зібрали українці з США, Канади та Великобританії. 5 тисяч дисків, які було записано в рамках проекту, розподілені поміж військовими частинами та музичними школами. А першими слухачами альбому стали воїни АТО, яким 1000 примірників диску #ПісніВійни передали на фронт ще до його офіційної презентації. 100 дисків Галина Гузьо передала Академії Сагайдачного, і їх було розподілено поміж факультетами та структурними підрозділами військового навчального закладу.

Майже через півтора року Галина Гузьо, зірки української естради та бійці АТО презентували компакт-диск #ПісніВійни. Напередодні Дня захисника України грандіозна концертна презентація альбому #ПісніВійни відбулася на сцені Центру культури та дозвілля Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Пісні слухала особлива публіка - курсанти-учасники АТО, військовослужбовці військових частин Львівського гарнізону, родичі загиблих воїнів, митці, волонтери, меценати, журналісти.

Допис начальника Національної академії сухопутних військ генерал – лейтенанта Павла ТКАЧУКА у мережі Фейсбук. 14 жовтня 2017 року.

Національна академія сухопутних військ стала не лише місцем, де відбувся концерт – презентація диску #ПісніВійни. Військовий оркестр Національної академії підготував прем'єру інструментального виконання пісні «Дорога на Схід», який започаткувала проект. Унікальність цього творчого номера полягала в поєднанні виконання композиції на бандурі під супровід духового оркестру.

